

Kiadmányozó:
Kelemen Zoltán
Eger, 2023.12.01. 09:56:08

HEVES VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ügyintéző szervezeti egység:
Környezetvédelmi, Természetvédelmi és
Hulladékgazdálkodási Főosztály
Környezetvédelmi Osztály

Iktatószám: HE/KVO/01910-47/2023.

Ügyintéző: Tajtiné Türk Ágnes

Telefonszám: +36 (36) 795-148

Tárgy: A „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett tevékenységre vonatkozó környezetvédelmi engedély megszerzésére irányuló kérelem elutasítása

HATÁROZAT

- I. A **Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt.** (7633 Pécs, Malom u. 10.; KÜJ: 100229910) megbízásából eljáró **Hatás-Kör 2000. Mérnöki Szolgáltató Bt.** (3528 Miskolc, Lajos Árpád u. 19.; a továbbiakban: Kérelmező) által, a Heves Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztályára (a továbbiakban: Környezetvédelmi Hatóság) benyújtott, a „Gyöngyöspata I. - andezit” védnevű bányatelken történő bányászati tevékenységre vonatkozó **környezetvédelmi engedély megszerzésére irányuló**

kérelmet elutasítom.

- II. A határozat a közléssel válik véglegessé, ellene a Miskolci Törvényszékhez címzett közigazgatási jogvita eldöntése iránti kérelmet lehet előterjeszteni keresetlevél benyújtásával. A keresetlevelet a Heves Vármegyei Kormányhivatalnál a felülvizsgálni kért döntés közlésétől számított 30 napon belül kell benyújtani vagy ajánlott küldeményként postára adni. A keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya, de a felperes a halasztó hatály elrendelését azonnali jogvédelem iránti kérelemben kérheti a bíróságtól. Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: Eüsztv.) 9. §-a alapján *a jogi képviselővel eljáró fél, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet e-Papír szolgáltatás (<https://epapir.gov.hu/>) igénybevételével nyújthatja be a keresetlevelet a közigazgatási határozatot hozó szervnél.* A keresetlevél követelményeit a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 37. § tartalmazza. A felet illetékfeljegyzési jog illeti meg a közigazgatási bírósági eljárásban, erre figyelemmel az illetékfizetésre a bíróság kötelezése alapján kerül sor.

INDOKOLÁS

A Miskolci Bányakapitányság a Lovász Bt. kérelmére indult eljárást lezáró 4653/2000. számú határozatában megállapította a „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelket. A bányászati jog átkerült a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-hez, aki 2020. január 07-én kelt megállapodásban átruházta a bányászati jogot a Mecsekérc Zrt. részére, melyhez a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei

Kormányhivatal Hatósági Főosztályának Bányászati Osztálya BO/15/95-14/2020. számú határozatában hozzájárult.

A Mecsekérc Zrt. 2020. június 4. napján környezeti hatásvizsgálati eljárást kezdeményezett a tárgyi bányatelken történő bányászati tevékenységre vonatkozóan és az engedély megadását kérte. A környezetvédelmi engedély megszerzésére irányuló kérelmét a Környezetvédelmi Hatóság HE/KVO/01072-5/2023. számú határozatában elutasította.

A Mecsekérc Zrt. a bányatelken belül kizárólag a lehatárolt területen kíván bányászati tevékenységet végezni, ezért a megbízottjaként eljáró Kérelmező az általa elkészített dokumentáció benyújtása mellett a „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett bányászati tevékenységre vonatkozóan ismételt környezeti hatásvizsgálati eljárást kezdeményezett a Környezetvédelmi Hatóságnál.

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005 (XII.25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Khvr.) 1. § (3) bekezdés a) pontja alapján a tervezett tevékenység megkezdéséhez környezetvédelmi engedély szükséges. A tevékenység a Khvr. 1. számú melléklet 10. pontja [*Egyéb bányászat (kivéve az önállóan létesített ásványfeldolgozó üzemet) a) 25 ha területnagyságtól külszíni bányászat esetében*] hatálya alá tartozik, ezért környezeti hatásvizsgálat köteles.

A Khvr. 7. § (1) bekezdése szerint: „A környezeti hatásvizsgálati eljárást a környezetvédelmi hatóság a környezethasználó kérelmére indítja meg. A kérelem mellé csatolni kell - ha történt előzetes vizsgálat vagy előzetes konzultáció, az azt lezáró határozatra vagy az annak során adott véleményre, továbbá a 2/A. §-ban meghatározott esetben az eljárás felfüggesztéséről szóló végzésben foglaltakra figyelemmel készített - környezeti hatástanulmányt.”

A fentiek alapján és az *általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. tv. (a továbbiakban Ákr.) 37. § (2) bekezdése értelmében 2023. július 07. napján környezeti hatásvizsgálati eljárás indult a Környezetvédelmi Hatóság előtt.

Az eljárás során megállapítást nyert, hogy a tényállás tisztázása szükséges, a kérelmet teljes eljárásban kell elbírálni, ezért az eljárás megindításától számított 8 napon belül az Ákr. 43. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel Kérelmező tájékoztatást kapott az eljárás megindításáról és arról, hogy a Környezetvédelmi Hatóság a továbbiakban az Ákr. teljes eljárásra vonatkozó szabályai szerint jár el.

Az eljárás megindítását követően a Khvr. 8. § (1) bekezdés figyelembevételével közlemény került elhelyezésre a Környezetvédelmi Hatóság ügyfélforgalom előtt nyitva álló hivatalos helyiségében, valamint a honlapján. A Khvr. 8. § (2) bekezdés alapján közzététel céljából a kérelmet, a dokumentációt és a közleményt a Környezetvédelmi Hatóság a tevékenység telepítési helye szerint illetékes Gyöngyöspata Város Önkormányzatának Jegyzőjének megküldte. Ezzel egyidejűleg felhívta a figyelmét, hogy a tervezett beruházással kapcsolatosan a Khvr. 1. § (6b) bekezdése alapján 15 napon belül nyilatkozatot tehet.

A Khvr. 8. § (2) bekezdés alapján Gyöngyös Város, illetve Gyöngyöstarján Község Önkormányzat - mint a tevékenységgel feltételezhetően érintett település – jegyzőinek is megküldésre került a közlemény közzététel céljából.

Az eljárás során Pallagi Roland Péter (Gyöngyöspata, Arany J. u. 44. szám alatti lakos) képviseletében eljáró dr. Szarka Ádám ügyvéd meghatalmazás csatolása mellett kérelemmel fordult a Környezetvédelmi Hatósághoz az eljárásban történő ügyféli minőségének megállapítása iránt. A kérelmet megvizsgálva az Ákr. 10. § (1) bekezdése figyelembevételével a HE/KVO/01910-9/2023. számú döntésben a Környezetvédelmi Hatóság az ügyféli jogállást elismerte.

A Nemzeti Ökológiai és Természetvédelmi Egyesület (a továbbiakban: NÖTE) 2023. augusztus 31-én érkezett kérelmében a folyamatban lévő eljárásra vonatkozóan az ügyféli jogállása megállapítását kérte. A benyújtott kérelmet megvizsgálva megállapításra került, hogy az ügyféli jogállás megállapíthatóságának jogszabályban megfogalmazott feltételei nem állnak fenn, ezért a kérelem a HE/KVO/01910-28/2023. számú végzésben foglaltak szerint elutasításra került.

A NÖTE az ügyféli jogállás megállapítása mellett az érintett területnek a *természet védelméről* szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 27. § (1) bekezdése alapján történő ideiglenes védetté nyilvánítását kérte. Beadványában tájékoztatta a Környezetvédelmi Hatóságot, hogy a bányaterületnek NATURA 2000 területté nyilvánítása érdekében kérelmet nyújtottak be az Európai Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatóságához, illetve csatolta az Agrárminisztériumhoz benyújtott, az ideiglenes védetté nyilvánítás támogatására irányuló kérelmét.

A Khvr. 9. §-a alapján a Kérelmező, az érintett települések jegyzői és a szakhatóságok, illetve az *alapvető jogok biztosáról* szóló 2011. évi CXI. törvény 21. § (1) bekezdés c) pontjára hivatkozással az alapvető jogok biztosára értesítést kapott arról, hogy a Környezetvédelmi Hatóság az eljárás keretében közmeghallgatást tart. A közmeghallgatás helyéről és időpontjáról a Khvr. 9. § (6) bekezdése alapján közlemény került kiadásra, illetve az érintett települések jegyzőinek közzététel céljából megküldésre. A Környezetvédelmi Hatóság ügyfélforgalom előtt nyitva álló hivatalos helyiségében és honlapján a közleményt közzétette.

A közmeghallgatás megtartására 2023. október 03-án 11⁰⁰ órai kezdettel került sor, Gyöngyöspata Város Polgármesteri Hivatal Tanácstermében (3031 Gyöngyöspata, Fő út 65.), melynek időpontjában a Környezetvédelmi Hatóság, a Kérelmező, a Mecsekérc Zrt. képviselői, illetve Pallagi Roland Péter, mint a terület tulajdonosa, a helyszínen megjelentek. A közmeghallgatásról videó felvétel formájában jegyzőkönyv készült, melyet a Környezetvédelmi Hatóság honlapján közzétételre került.

A közmeghallgatást megelőzően 2023. október 03-án 10⁰⁰ órai kezdettel a „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányateleken a Környezetvédelmi Hatóság helyszíni bejárást tartott. A bejáráson jelen volt a Kérelmező, illetve a Mecsekérc Zrt. képviselői is. A bejáráson tett megállapításokat a HE/KVO/01910-39/2023. számú jegyzőkönyv tartalmazza.

Az eljárás során megállapításra került, hogy a benyújtott kérelmi dokumentáció táj- és természetvédelmi, levegőtisztaság-védelmi és hulladékgazdálkodási szempontból is hiányos, illetve az igazgatási szolgáltatási díj befizetésének igazolását nem tartalmazza, ezért HE/KVO/01910-27/2023. számon hiánypótlási, illetve nyilatkozattételi felhívás került kiadásra. Pótlási kötelezettsége teljesítéseként Kérelmező 2023. szeptember 14., illetve 22. napján dokumentációt nyújtott be.

A hiánypótlási dokumentációt áttanulmányozva megállapításra került, hogy az továbbra is hiányos, ezért HE/KVO/01910-42/2023. számon zaj- és rezgésvédelmi, illetve táj- és természetvédelmi

szempontból hiánypótlási felhívás került kiadásra. Kérelmező 2023. november 08. napján hiánypótlási dokumentációt nyújtott be a Környezetvédelmi Hatósághoz.

Az eljárás során a *környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet] 11. § (1) bekezdése értelmében vizsgáltam a 3. számú melléklet 3., 4., 5., 6., 8. és 17. pontjaiban ismertetett szakkérdéseket, továbbá az *egyres közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről* szóló 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 2., 3. és 4. pontjában meghatározott szakkérdések tekintetében megkértem az érintett szakhatóságok állásfoglalását.

Az eljárás során az érintett települések jegyzői tájékoztatták a Környezetvédelmi Hatóságot, hogy a tárgyi beruházással kapcsolatos közlemények a helyben szokásos módon kifüggesztésre kerültek.

A tervezett bányászati tevékenységgel kapcsolatban észrevétel Pallagi Roland Pétertől 2023. augusztus 28-án érkezett, melyet a képviselője dr. Szarka Ádám nyújtott be a Környezetvédelmi Hatósághoz. Levelében felhívta a figyelmet arra, hogy a szomszédos „Gyöngyöspata III. – andezit” védnevű bányatelek éves kitermelése a felülvizsgálati dokumentációban tévesen 15 000 t/év mennyiséggel szerepel, a Környezetvédelmi Hatóság által kiadott engedélyben szereplő 100 000 t/év mennyiség helyett. Tájékoztatást adott arról, hogy a 2023-2032 között kitermelésre tervezett bányaterületen belül több védett és fokozottan védett növény- és állatfaj található. Felhívta a figyelmet arra, hogy a benyújtott hatástanulmány a Gyöngyöspata 093/1 hrsz.-ú terület a és b alrészletei még változatlanul a bányászati tevékenységgel érintett területek között vannak feltüntetve. Ellentétben a térképen ábrázolt kitermelési ütemtervvel. Aggályosnak tartotta továbbá a zaj- és rezgésterhelés számítások során megállapított hatásterületi értékek helyességét is. Észrevételeit közmeghallgatás során is előadta, melyekre a Mecsekérc Zrt. képviselői, illetve a Kérelmező a helyszínen válaszoltak. Az észrevételekre adott válaszok a közmeghallgatásról készített vidó-jegyzőkönyvben kerültek rögzítésre.

Az eljárás folyamán egyéb észrevétel a tevékenységgel kapcsolatban nem érkezett, sem a telepítés helye szerinti település jegyzőjéhez, sem a Környezetvédelmi Hatósághoz.

A Heves Vármegyei Kormányhivatal a kiegészített környezeti hatástanulmányban foglaltak, illetve a beérkezett észrevételek figyelembevételével az alábbi megállapításokat tette:

a) Környezetvédelmi és hulladékgazdálkodási szempontból:

Komplex engedélyezés:

A benyújtott dokumentáció a kiegészítésekkel együtt megfelel a Khvr. 6. és 7. számú mellékletében támasztott tartalmi követelményeknek. A dokumentáció készítői rendelkeznek a dokumentáció részszakterületeire vonatkozó szakértői jogosultsággal.

Levegőtisztaság-védelem:

Engedélyes Gyöngyöspata külterületén a Gyöngyöspata I.-andezit védnevű bányatelek külön lehatárolt 18,5 ha-os területén bányászati tevékenységet kíván folytatni évi 875.000 tonna tervezett kitermelési kapacitással. A területen andezit kitermelése korábban 2000-2005 között folyt engedély alapján, a tervek szerint a bánya újrainyitást követően tíz évig működne. A benyújtott dokumentációkban a bányászati tevékenység levegőtisztaság-védelmi szempontú hatásai a tárgyi

bányával határos Gyöngyöspata III.-andezit bánya tevékenysége levegőtisztaság-védelmi hatásának, kiváltképp a teherszállítás okozta forgalmi növekmény összeadódó hatásának együttes vizsgálatával került bemutatásra.

A végezni kívánt külszíni bányászati tevékenység során a humuszréteg letermelését követően szintes szeletosztásos fúrásos, robbantásos külfejtéses technológiát alkalmaznak. Az évi 350.000 m³ jövesztéséhez havi 3 robbantást terveznek. A lefejtett anyagot törik (pofás törő, röpitő törő), majd a különböző frakciókat osztályozzák. A kitermelt meddőt a művelés előrehaladtával visszatöltik a termelés során keletkezett mélyedésekbe. A hatásterületen belül a gépi jövesztés, fedő és haszonanyag dózerolás, rakodás, szállítás, illetve a törés-osztályozás során a keletkező szilárd szennyező anyag (szálló és ülepedő por), valamint a belsőégésű motorok által kibocsátott kipufogógázok, valamint a termelvényt elszállító gépjárművek emissziója okoz légszennyezést a szállítási útvonal mentén. Termelés csak a nappali időszakban történne.

Az ásványvagyon kitermelése 1 db törő osztályozó, 2 db homlokrakodó, valamint 2 db kotrógép segítségével tervezett. A bányagépek működéséhez köthetően Gyöngyöspata I.-andezit bánya, valamint a Gyöngyöspata III.-andezit bánya külön-külön történő működése során hatásterület nem jelölhető ki, egyik légszennyezőanyag esetében sem. Az együttes működés során a munkagépek által kibocsátott légszennyezőanyagok közül a szálló por (PM₁₀) esetében csak a bányák közös határán jelölhető ki 67 m nagyságú terület. A két bányában együttesen működő egy-egy törő-osztályozó berendezéshez köthető összes felverődött lebegő por (TSMP) számított hatásterülete 330 m. A Gyöngyöspata I.-andezit bányán belüli szállítási tevékenység okozta poremisszió (PM₁₀) hatásterülete 15,87 m. A bányaművelésnél alkalmazott technológiai légszennyezéseket figyelembe véve a hatásterületi lehatárolások alapján a *levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről* szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendeletben [a továbbiakban: 4/2011. (I. 14.) VM rendelet] meghatározott határértékek várhatóan biztonságosan teljesülnek a két bánya együttes működése során, a hatásterületen védendő nem találhatóak.

A haszonanyag kiszállításának útvonala a dokumentációban leírtak alapján elkerüli a lakott területet. A szállítási útvonal újratervezése során az új koncepció szerint, az útvonal nem érinti sem Gyöngyöspata, sem Szurdokpüspöki, sem Gyöngyös településeket. A Gyöngyöst Ny-i irányból elkerülő út engedélyezése megtörtént, megépülését követően a 3. számú főútra történő csatlakozás előtt a szállítás ezen az elkerülő útvonalon történne. A szállítás okozta forgalmi növekmény összeadódó hatása a Gyöngyöspata III.-andezit bányából engedélyezett 100.000 tonna/év maximális haszonanyag kiszállítás figyelembevételével került bemutatásra. A két bányából együttesen maximális kapacitás esetén 975.000 tonna kiszállításra kerülne sor, ami napi 156 fordulót jelent (13 forduló/óra).

A hatásvizsgálati dokumentációban bemutatottak alapján a szállítási útvonalakon a bánya újra nyitásával, illetve a Gyöngyöspata III.-andezit bánya maximális kitermelésével számolva a gépjárművek által kibocsátott légszennyezőanyagok közül csak az NO₂ esetén jelölhető ki hatásterület, melynek maximális értéke a vizsgált szállítási útvonalak közül az elkerülő út esetén a legnagyobb, az út tengelyétől mért 25,5 méter. A szállítási tevékenység hatásterületén egyik légszennyező anyag vonatkozásában sem várható a 4/2011. (I.14.) VM rendeletben előírt határértékek túllépése.

A bánya újrainyitását követően a levegőtisztaság-védelmi határértékek betarthatóak, a várható hatások különböző műszaki intézkedésekkel csökkenthetők, a levegőben visszafordíthatatlan folyamatok nem játszódnak le. A tervezett bányászati tevékenység levegőtisztaság-védelmi

szempontból nem okoz jelentős környezet terhelést. A bánya újraindításának szakterületi szempontból nincs akadálya, kifogást ellene nem emelek.

Zaj- és rezgésvédelem:

A Mecsekérc Zrt. a „Gyöngyöspata I.-andezit” védnevű bányatelken belül lehatárolt területen a következő 10 évben bányászati tevékenységet kíván végezni.

A bányaművelés fúrásos, robbantásos kőzetjövészeti technológiával történik. A bányában évi 350 000 m³ andezit kitermelése tervezett, melyhez havi 3 robbantás szükséges. A lerobbantott kőzetanyag mozgatása homlokrakodógéppel és teherautóval történik. A bányában a kőzetanyag törése és osztályozása is megtörténik. A kitermelt meddőt a bányatelek északi határán, a védő- és határpillér lábánál deponálják, majd a művelés előrehaladtával visszatöltésre kerül.

A bányatelek Má jelű általános mezőgazdasági terület és Ev jelű véderdő övezeti besorolású földrészleteket foglal magába. A bányatelek közvetlen környezetében legelő és erdőterületek találhatóak, illetve a vizsgált bánya szomszédságában működik a „Gyöngyöspata III.-andezit” védnevű bánya. A legközelebbi védendő létesítmény 900 méter távolságban helyezkedik el a Gyöngyöspata, Mátyás király út 16. szám alatt.

A bányaüzemben termelés kizárólag a nappali megítélési időben történik. A téli időszakban - feltehetőleg december 15. és február 1. között - idényjellegű szünetelést tartanak.

A bánya üzemelése során a fúrásból és robbantásból, a gépi rakodásból, a törés-osztályozásból, valamint a rakodásból és szállításból származik zajkibocsátás.

A tervezett tevékenységhez 1 db törő-osztályozó berendezést, 2 db homlokrakodót és 2 db kotrógépet kívánnak alkalmazni.

A bemutatott számítások alapján a zajterhelési határérték teljesül a munkavégzés minden fázisában, zajcsökkentő intézkedés nem szükséges. A zajvédelmi hatásterület 785 méter, a robbantályuk fúrás során 184 méter, a robbantás során 596 méter kiterjedésű. A közvetlen zajvédelmi hatásterület nem érint zajtól védendő területet, a tevékenység megkezdéséhez a 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 10. § (3) bekezdés alapján zajkibocsátási határérték megállapítása nem szükséges.

A robbantás néhány másodpercig tart, ezért a robbantásból eredő rezgésterhelés sem tart tovább. A fennmaradó időben a bányában nem végeznek jelentős rezgésterheléssel járó tevékenységet.

A dokumentációban foglaltak szerint a robbantási technológiából nem várható a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 5. mellékletében foglalt határértékeket meghaladó rezgésterhelés a védendő környezetben, rezgéscsökkentő beavatkozás nem indokolt. A dokumentáció készítője vizsgálata a tervezett robbantások épületszerkezetre gyakorolt várható hatását is és megállapította, hogy az MSZ 13018:1991 számú szabvány szerinti határértékek a robbantások során betarthatóak.

A robbantások szeizmikus biztonsági távolsága 395,29 méter, amely a rezgésvédelmi hatásterületnek tekinthető.

A bányából a késztermékek kiszállítása közúton történik a nappali időszakban. A szállítójárművek a bányából nyugati irányban a 074/2 hrsz.-ú ingatlanon kialakított kövezett úton keresztül, illetve déli irányban a 089/2 hrsz.-ú, majd a 092 hrsz.-ú kivett utakon keresztül távozhatnak. Mindkét útvonal a Gyöngyös és Gyöngyöspata közötti 2406. számú úthoz csatlakozik, ahonnan Gyöngyös irányába folytatódik a szállítás, azonban Gyöngyös előtt a szállítójárművek rátérnek 026 hrsz.-ú útra és a Gyöngyös 093/11 hrsz. - 012/1 hrsz. - Gyöngyös nyugati elkerülő II. ütem érintésével elérik a 3. számú főutat. A vizsgált tevékenységből eredően óránként 11-12 gépkocsifordulóval számolhatunk.

A számítások során figyelembe vették a „Gyöngyöspata III.-andezit” védnevű bánya forgalmát is. A hatásterület nagysága 38,83 - 55,63 méter.

A dokumentációban vizsgálták a „Gyöngyöspata I.-andezit” védnevű bánya és a szomszédságában elhelyezkedő „Gyöngyöspata III.-andezit” védnevű bánya együttes zajterhelését is. A számítások alapján megállapításra került, hogy a két bánya együttes üzemelése során sem éri a zajtól védendő területet határérték feletti zajterhelés.

A dokumentációban közölt adatok alapján és az előírások betartása esetén a környezetvédelmi engedély megadásának zaj- és rezgésvédelmi szempontú akadálya nincs.

Az eljárás során jogi képviselője útján Pallagi Roland Péter észrevételt tett a kérelemmel kapcsolatban. Beadványában kifogásolta a háttérterhelés mérésről szóló jegyzőkönyvet, valamint véleménye szerint a robbantás zajhatása alábecsült és véleménye szerint nem biztosított a Gyöngyöspata III.-andezit” védnevű bánya területén álló építmények védelme sem.

Pallagi Roland Péter ügyfél észrevétele szerint a Kérelmező által benyújtott mérési jegyzőkönyvben tévesen szerepel a „Gyöngyöspata III.-andezit” védnevű bánya engedélyezett kapacitása, valamint a 8. pontban tévesen információ szerepel a bánya működésére vonatkozóan.

A kifogásolt információk a mérés elvégzését érdemben nem befolyásolták. Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy az eljárás tárgyát képező „Gyöngyöspata I.-andezit” védnevű bánya hatásterülete a 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdés d) pontja alapján került lehatárolásra, amely a hatásterület határát a zajforrásra vonatkozó, üdülőterületre megállapított zajterhelési határértékhez köti és nem a háttérterhelés értékéhez, ezért a háttérterhelés értéke a hatásterület lehatárolását nem befolyásolta. A mérési jegyzőkönyv tartalma az eljárásra érdemben nem volt hatással.

A polgári robbantási tevékenységet az Általános Robbantási Biztonsági Szabályzatról szóló 27/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet szabályozza, a szeizmikus biztonságon belül lévő létesítmények védelmét a 71. § előírásai szerint kell megtervezni. A polgári robbantási tevékenységek felügyeletét a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 5. § (1) bekezdés i) pontja alapján a bányafelügyeleti hatáskörben eljáró Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága látja el. A Környezetvédelmi Hatóság a 27/2008. (XII.3) KvVM-EüM együttes rendelet 7. §-a szerint az emberre ható környezeti rezgésekkel foglalkozik és a 27/2008. (XII.3) KvVM-EüM együttes rendelet 5. mellékletében foglalt határértékek teljesülését ellenőrzi, amelyek a 7. § (5) bekezdése alapján nem vonatkozhatnak határértékként az épületek szerkezeti károsodását vagy a telepített berendezések működési zavarait okozó rezgésekre. A Gyöngyöspata III.-andezit” védnevű bánya területe a 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 2. p) pontja alapján nem minősül védendő területnek környezetvédelmi szempontból. Mindezekre tekintettel Pallagi Roland Péter ügyfél ezen észrevétele nem a környezeti hatásvizsgálati eljárásban, hanem a Bányafelügyeleti Hatóság engedélyezési eljárásában vizsgálendő kérdés.

A robbantás zajhatásának kérdése hiánypótlás keretében tisztázásra került, a dokumentáció készítője módosította a számításait.

Zaj- és rezgésvédelmi ügyekben a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet [továbbiakban: 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet] 4. § (3) bekezdés b) pontja alapján a hatósági jogkört a területi környezetvédelmi hatóság gyakorolja valamennyi előzetes vizsgálat kötelező, környezeti hatásvizsgálat kötelező vagy egységes környezethasználati engedély kötelező tevékenység esetén.

Zaj- és rezgésvédelmi szempontú szakvéleményemet és előírásaimat a fentiek figyelembevételével a 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés, 4. § (3) bekezdés b) pont, 5. § (2) bekezdés b) pont, 6-8. §, 9. § (1) (3) bekezdés, 10. § (3) bekezdés, 11. § (1) bekezdés, 33/A. § (1)-(3) bekezdés,

5. melléklet, a 27/2008. (XII.3) KvVM-EüM együttes rendelet 2. § (1)(2) bekezdés, 5. §, 7. §, 1. és 5. melléklet, valamint a 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet 1. § (3) bekezdés, 4. § (1) (1e) (1f) (2) bekezdés, 5. § (4) bekezdés, 4-5. és 10-11. melléklet rendelkezései alapján adtam meg.

Földtani közegvédelem:

A tárgyban megjelölt eljárásban benyújtott dokumentáció földtani közeg védelmi szempontból az alábbiakat rögzíti: A gépek, berendezések rendszeres nagy szervízére nem a bányatelken kerül sor. A berendezések üzem- és kenőanyaggal való feltöltésére, illetve karbantartási feladatokra a bánya területén kerül sor, megfelelő műszaki védelem (pl.: olajfogó tálca) biztosítása mellett. A fentiek alapján megállapítható, hogy üzemszerű működés során a bányászati tevékenységből folyamatos ellenőrzés mellett, és kármentő rendszerek alkalmazásával nem várható szennyező anyag földtani közegbe jutása, az engedély kiadása az előírások betartása mellett földtani közeg védelmi érdeket nem sért.

A tevékenység földtani közegre gyakorolt hatásterülete a bányatelek művelésre tervezett területével esik egybe.

Szakvéleményemet a *környezet védelmének általános szabályairól* szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 14-15. §. alapján, a *felszín alatti vizek védelméről* szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 8-11. §-ai, valamint a *környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről* szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet 2-4. §-ai figyelembevételével adtam meg.

Hulladékgyaldkodás:

A benyújtott dokumentációban nem került bemutatásra a keletkező, bányászati hulladékok várható mennyisége, összetétele, valamint azok tárolásának módja és elszállításuknak/felhasználásuknak módja. Továbbá a tevékenység felhagyását követően a várható hulladékok fajtája, illetve mennyiségi jellemzőik sem kerültek megjelölésre a dokumentációban.

A kérelemmel összefüggésben a Környezetvédelmi Hatóság a Kérelmező számára a HE/HGO/01910-27/2023. számú végzésével hiánypótlásra szólította fel a Kérelmezőt tekintettel arra, hogy a tárgyi kérelem hiányos.

A Kérelmező a hiánypótlási felhívásnak a HE/KVO/01910-34/2023. számon iktatott levelében tett eleget.

A Kérelmező által csatolt dokumentumok alapján megállapítottam, hogy a bányászati tevékenységekhez közvetetten kapcsolódó tevékenységek a következő hulladéktípusok megjelenésével járnak: veszélyes hulladékok, temelési hulladékok, kommunális hulladékok.

A bányászati tevékenység során potenciálisan képződő veszélyes hulladékok köre a gépi berendezések működéséhez, karbantartásához, illetve az esetleges meghibásodásához kötődhet. Így a járművek, rakodógép üzemanyaggal történő feltöltése, üzemelése közben elfolyó, elcsepegő szénhidrogénnel szennyezett talaj, a javítás során használt olajos rongy, olajszűrők és olajos göngyölegek, elhasznált akkumulátorok képződésével számolhatunk. A tevékenységhez kapcsolódó gépek karbantartási munkálatai, illetve a hozzájuk köthető szerelési munkálatok nem a munkaterületen, hanem egy telephelyen történnek ahonnan, az ott képződő hulladék elszállításra kerül. Az esetlegesen kifolyt valamint cserélt olajat megfelelően kezelve edényzetben gyűjtik, és a javítóműhelybe szállítják.

Ehhez a bányaterületen a fáradtolaj, használt olajszűrő illetve olajos rongyok összegyűjtésére 200 l-es zárható acélhordót alkalmaznak.

A veszélyes hulladékok éves becsült mennyisége: 90 kg.

A keletkező kommunális hulladékok mennyisége évente kb. 5 m³. A nem veszélyes hulladékgyűjtőket szilárd padozatú elzárt helyen tárolják, ürítésüknek gyakoriságát a hulladék mennyisége és a hulladék romlandósága, bomlási ideje határozza meg. A hulladékgyűjtők ürítéséről és elszállításáról az engedéllyel rendelkező cég gondoskodik. A tevékenység befejezését követően így hulladék nem keletkezik és nem marad vissza a területen.

A Kérelmező a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak hulladékgazdálkodási szempontból eleget tett.

A kérelemben foglaltak, illetve az ahhoz csatolt dokumentumok alapján úgy ítélem meg, hogy a Kérelmező biztosítani tudja a termelés során képződő hulladékok megfelelő gyűjtését, kezelését, ártalmatlanítását és elhelyezését továbbá e folyamatok környezetvédelmi szempontból biztonságosak, környezeti elemek (talaj, víz) szennyeződése kizárt.

Szakvéleményemet a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet, a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet, az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet, valamint a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. melléklet 17. pontja alapján adtam meg.

A fentiek alapján **környezetvédelmi és hulladékgazdálkodási szempontból** a bányászati tevékenységgel szemben **kizáró ok nem merült fel.**

b) Táj- és természetvédelmi szempontból:

A „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelek egyedi jogszabály alapján kijelölt országos jelentőségű védett természeti területet és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 23. § (2) bekezdés alapján ex lege védett területet, természeti emléket, barlang felszíni védőövezetet nem érint, továbbá az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet és az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrésztelkekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet által meghatározott Natura 2000 hálózat területének nem része. Tárgyi bányatelek a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény által lehatárolt országos ökológiai hálózat *magterület* övezetében fekszik.

A természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 20 §-a alapján a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: BNPI) a védett és fokozottan védett természeti értékek természetvédelmi kezelésért felelős, működési terület szerint érintett szerv, ezért HE/KVO/01910-10/2023. számon megkeresésre került. A BNPI választát 1597/8/2023 számon adta meg.

A „Gyöngyöspata I. - andezit” védnevű bányatelek a Miskolci Bányakapitányság 4653/2000. számú határozatával került megállapításra.

Kérelmező tárgyi ügyben 2020. június 4. napján már nyújtott be kérelmet a Környezetvédelmi Hatósághoz, amely alapján környezeti hatásvizsgálati eljárás indult. A Környezetvédelmi Hatóság a kérelmet HE/KVO/01072-5/2023. számú határozatában elutasította, tekintettel a biztonsági bányapilléren és természetvédelmi védőpilléren kívüli, a tevékenység által közvetlenül érintett védett

növény- és állatfajok kimagasló számára (összesen 27 969 db egyed), a biodiverzitás megőrzésére, ugyanis a bányatelek kijelölése óta a területen még nagyobb egyedszámban és területi elterjedésben kerültek kimutatásra védett növényfajok, valamint megállapításra került, hogy a terület lepkéfajokban is rendkívül gazdag, többek között három fokozottan védett és egyben közösségi jelentőségű lepkefaj [Anker-araszoló (*Erannis ankeraria*), magyar tavaszi-fésűbagoly (*Dioszeghyana schmidtii*), sztyepplepke (*Catopta thrips*)] számára is élőhelyet jelent.

A természetvédelmi védőpillér, ahol a jelentős természeti értékekre tekintettel, kitermelés nem folytatható a Környezetvédelmi Hatóság jogelődje, az Észak-Magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőség által, a bányatelken végzett bányászati tevékenységre kiadott 7974-37/2000. számú környezetvédelmi engedélyben - mely 5 évig volt érvényes - foglaltakra tekintettel, a BNPI-vel egyeztetve került kijelölésre.

A bányászati tevékenységet előírásokkal, területi korlátozásokkal jóváhagyó, 2005-ben lejárt környezetvédelmi engedély kiadása óta 23 év telt el. Erre tekintettel a HE/KVO/01072/2023. számon lefolytatott környezeti hatásvizsgálati eljárás során - a Környezetvédelmi Hatóság erre vonatkozó felszólítását követően - sor került a bányatelek területén található természeti értékek rendkívül alapos és részletes felmérésére, melynek módszerei és eredményei a BioAqua Pro Kft. (4032 Debrecen, Soó Rezső u. 21.) által készített „A Gyöngyöspata külterületén található „Gyöngyöspata I. – andezit” bányatelek területén folytatandó bányászati tevékenység újraindítása” című projekt környezeti hatásvizsgálatához kapcsolódó megalapozó terepi biológiai felmérések elvégzéséről” című szakértői jelentésben (a továbbiakban: Szakértői jelentés) található.

A Szakértői jelentésben felsorolt védett fajokat és egyedszámukat összeadva megállapítható, hogy a vizsgálati területen összesen 93 védett faj – melyből 4 fokozottan védett, 52 560 egyede található, növény- és állatfajokra bontva az alábbiak szerint:

19 védett növényfaj, 52 262 egyed, összesített pénzben kifejezett természetvédelmi értékük 354 775 000 Ft

70 védett és 4 fokozottan védett állatfaj, 298 egyed, összesített pénzben kifejezett természetvédelmi értékük 8 165 000 Ft

A területen összeszámolt védett természeti értékek összesen 362 940 000 Ft természetvédelmi értékkel bírnak.

A HE/KVO/01072/2023. számon lefolytatott környezeti hatásvizsgálati eljárás során - a Környezetvédelmi Hatóság felszólítását követően - megadásra került, a bányatelek területén az elbányászásra szánt és a természetvédelmi védőpillérként meghagyandó területen előforduló természeti értékek (védett, fokozottan védett és az közösségi jelentőségű növény- és állatfajok) listája, egyedszáma, a bányatelek É-i, K-i és DK-i határain kijelölt biztonsági bányapillér kivételével, melynek területén összesen 3751 védett egyed található. A természetvédelmi védőpilléren 20 674 egyed került felmérésre, melyek összesített természetvédelmi értéke 119 910 000 Ft. Az elbányászásra szánt területen 27 969 egyed, melyek összesített természetvédelmi értéke 217 195 000 Ft.

*

Jelen kérelemben a bányatelken belül EOVS törésponti koordinátákkal kijelölésre került egy, a **következő 10 évben (2023-2032 között) elbányászásra szánt terület**, melynek lehatárolása során a természetvédelmi védőpilléren és a bányászati védőpilléren kívül további védőpillérrel számoltak a bányatelek É-i részén húzódó 20 kV-os távvezeték vonalában. Ezen 10 éves időszakban a bányászati

tevékenység – Kérelmező nyilatkozatában foglaltak alapján – a Gyöngyöspata 080/1 és 080/2 a hrsz.-ú ingatlanokat érinti. A letermelési ütemtervet a Dokumentáció 8 melléklete tartalmazza, mely évenkénti bontásban bemutatja a letermelendő területeket. A Dokumentáció 12. mellékleteként benyújtásra került a HE/KVO/01072/2023. számú eljárás során már megismert, az elbányászásra szánt és a természetvédelmi védőpillérként meghagyandó területen előforduló természeti értékeket taglaló kiegészítő dokumentáció, továbbá 11. mellékleteként egy „A Gyöngyöspata külterületén található „Gyöngyöspata I. – andezit” bányatelek területén folytatandó bányászati tevékenység újraindítása” című projekt környezeti hatásvizsgálatához kapcsolódó megalapozó terepi biológiai felmérések elvégzéséről” című, 2021. augusztusi keltezésű szakértői jelentés.

A HE/KVO/01072/2023. számú eljárás során benyújtott és megismert ugyanezt a címet viselő Szakértői jelentés 2021. októberi keltezésű és a bányatelek jóval részletesebb természetvédelmi szempontú elemzését tartalmazza.

A Dokumentáció 11. mellékletéből azonban többek között hiányzott a Szakértői jelentés korábban már megismert 1.8. „Azoknak a bányászati területeknek a lehatárolása, melyeken a legkisebb károkozással történhet bányászati tevékenység”, 1.9. „A tervezett bányászati tevékenység élővilágra gyakorolt kedvezőtlen hatásainak mérséklését célzó természetvédelmi pillér kijelölése” és 1.10. „Javaslat a bányászati tevékenység kedvezőtlen hatásainak mérséklésére, a védett és fokozottan védett fajok mentési lehetőségeinek előzetes értékelése” című fejezete, valamint az 1.7. „A terület összesített természetvédelmi értékelése” című fejezete lerövidítve, átszerkesztve került feltüntetésre, az abban látható számítások eredményei nem mutatják be hitelesen a területen található kvadrátokban felvett védett fajok összértékét, ugyanis az egyedszámokat nem veszi figyelembe, ezzel a tervezett tevékenység által okozott, a természeti értékekre gyakorolt negatív hatásokat a valóságosnál kedvezőbb színben tünteti fel. Továbbá a Szakértői jelentés 1.10. „Javaslat a bányászati tevékenység kedvezőtlen hatásainak mérséklésére, a védett és fokozottan védett fajok mentési lehetőségeinek előzetes értékelése” című fejezetében szereplő javaslatok a Dokumentáció 7.6. Élővilág, 7.6.1. alfejezetében szerepelnek, a tervezett tevékenység természeti értékekre gyakorolt negatív hatásait jobban kihangsúlyozó mondatok, mondatrészek kihagyása mellett.

A fentiek alapján már önmagában is kérdéssé vált, hogy tárgyi, később kérelmezett eljárásban miért került benyújtásra a Dokumentáció 11. mellékleteként, egy a Szakértői jelentéshez részben hasonló, korábbi dátummal ellátott és tartalmában kevesebb, kevésbé részletes dokumentáció.

Ezen kívül a Dokumentáció 20. oldalán szereplő, a 2023-2032 között termeléssel érintett ingatlanokat tartalmazó 6. táblázatban a Dokumentáció 8. mellékletében foglaltaktól eltérően a kijelölt területen kívüli, további – Gyöngyöspata 089/1, 089/2, 093/1 a és b hrsz.-ú - ingatlanok is feltüntetésre kerültek.

Mindezekre tekintettel a Környezetvédelmi Hatóság HE/KVO/01910-42/2023. számon nyilatkozattételre szólította fel Kérelmezőt.

Kérelmező a felszólításban foglaltaknak eleget tett az alábbiak szerint:

- Nyilatkozott arról, hogy Dokumentáció 11. mellékleteként, „tévedésből BioAqua Pro Kft. által készített biológiai felmérés egy korábbi, nem végleges példánya” került benyújtásra és mellékelte a 2021. októberi keltezésű Szakértői jelentést.
- Nyilatkozott arról is, hogy a Dokumentáció 20. oldalán szereplő 6. táblázatban tévesen kerültek felsorolásra az ingatlanok, a 2023-2032 közötti termeléssel csupán a Gyöngyöspata 080/1 és 080/2a hrsz.-ú ingatlanok érintettek.

- Mellékelt egy Excell táblázatot a következő 10 évben elbányászásra kerülő területen található védett fajokkal és azok egyedszámával, valamint az érintett kvadrátokhoz tartozó felvételezési pontok adataival.
- Mellékelte a BioAqua Pro Kft.-vel kötött vállalkozási szerződést, melynek 9-15 pontjai szerint a Szakértői jelentés átdolgozható, módosítható, új tervdokumentációba szerkeszthető.

A Dokumentáció 7.6. „Élővilág” című fejezetében foglaltak alapján a következő 10 évben (2023-2032 között) elbányászásra szánt területen az alábbi, a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet [a továbbiakban: 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet] szerinti védett fajok előfordulása és egyedszáma ismert:

Védett növényfajok:

faj	természetvédelmi érték (Ft)	db
tavaszi hérics (<i>Adonis vernalis</i>)	5.000	36
bunkós hagyma (<i>Allium sphaerocephalon</i>)	5.000	548
cseh tyúktaréj (<i>Gagea bohemica</i>)	5.000	58
kacstalan lednek (<i>Lathyrus nissolia</i>)	50.000	587
bársonyos kakukkszegfű (<i>Lychnis coronaria</i>)	10.000	80
bíboros kosbor (<i>Orchis purpurea</i>)	10.000	2
nyúlánk sárma (<i>Ornithogalum brevistylum</i>)	5.000	247
gumós macskahere (<i>Phlomis tuberosa</i>)	5.000	808
selymes boglárka (<i>Ranunculus illyricus</i>)	5.000	92
csinos árvalányhaj (<i>Stipa pulcherrima</i>)	5.000	119
hosszúlevelű árvalányhaj (<i>Stipa tirma</i>)	5.000	1117
Janka-tarsóka (<i>Thlaspi jankae</i>) közösségi jelentőségű	10.000	6996

Védett állatfajok:

faj	természetvédelmi érték (Ft)	db
mezei pacsirta (<i>Alauda arvensis</i>)	25.000	36
közönséges szemeslepke (<i>Arethusana arethusa</i>)	5.000	1
rozsdaszínű gyöngyházlepke (<i>Brenthis hecate</i>)	5.000	1
barna varangy (<i>Bufo bufo</i>)	10.000	1
sima holttetetős-ormányos (<i>Camptorhinus simplex</i>)	10.000	1
zöldike (<i>Chloris chloris</i>)	25.000	1
kis poszáta (<i>Curruca curruca</i>)	25.000	1
zöld gyík (<i>Lacerta viridis</i>)	25.000	19
tövisszűrő gébics (<i>Lanius collurio</i>) közösségi jelentőségű	25.000	2
kenderike (<i>Linaria cannabina</i>)	25.000	1
nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>) közösségi jelentőségű	10.000	1
fülemüle (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	25.000	1
tölgyfaszender (<i>Marumba quercus</i>)	10.000	1
nappali pávaszem (<i>Nymphalis io</i>)	5.000	1

mezei veréb (<i>Passer montanus</i>)	25.000	2
kecskebéka-fajcsoport (<i>Pelophylax kl. esculentus</i>)	10.000	1
házi rozsdafarkú (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	25.000	1
törpészender (<i>Proserpinus proserpina</i>)	50.000	1
erdei béka (<i>Rana dalmatina</i>)	10.000	1
cigánycsuk (<i>Saxicola rubicola</i>)	25.000	1
fekete rigó (<i>Turdus merula</i>)	25.000	1
búbosbanka (<i>Upupa epops</i>)	50.000	1

Megállapítható, hogy a 2023-2032 között elbányászásra szánt területen **12 védett növényfaj 10.690 egyede** található, melyek természetvédelmi értéke összesen **88 840 000 Ft**, továbbá **22 védett állatfaj** - melyekből a lepkefajok száma 5 - **42 egyede**, melyek természetvédelmi értéke összesen **950 000 Ft**.

A bányatelket **természetvédelmi szempontból egészében szükséges vizsgálni**, a vizsgálatok nem korlátozhatók csupán a leszűkített, a következő 10 évre tervezett elbányászandó területre, már csak azért sem, mert a tervezett tevékenység környezetvédelmi szempontú hatásterületei is túlterjednek azon (levegőtisztaság-védelmi hatásterület, zajvédelmi hatásterület – Dokumentáció 9. melléklete).

A Szakértői jelentés szerint a vizsgálati területen - beleértve a természetvédelmi és egyéb védőpilléreket is - a következő 10 évben (2023-2032 között) elbányászásra szánt terület környezetében, **a fentiekben felsorolt fajokon kívül további fajok**, azaz 7 növényfaj, 17 lepkefaj, 2 recésszárnyú faj, valamint rovar, kételtű, hüllő és madárfajok, egyedei találhatók:

növényfajok:

- réti iszalag (*Clematis integrifolia*) 221 egyed,
- nagyzezerjófű (*Dictamnus albus*) 172 egyed,
- piros kígyószisz (*Echium maculatum*) **közösségi jelentőségű faj** 76 egyed,
- selymes peremizs (*Inula oculus-christi*) 425 egyed,
- pázsitos nőszirm (*Iris graminea*) 172 egyed,
- koloncos lednek (*Lathyrus lacteus*) 23 egyed,
- pusztai meténg (*Vinca herbacea*) 7684 egyed.

állatfajok:

- **sztyepplepke (*Catopta thrips*) fokozottan védett, közösségi jelentőségű faj** 1 egyed,
- **magyar-tavaszi fésűsbagoly (*Dioszeghyana schmidtii*) fokozottan védett, közösségi jelentőségű faj** 19 egyed,
- **Anker-araszoló (*Erannis ankeraria*) fokozottan védett, közösségi jelentőségű faj** 1 egyed,
- szilfa-púposzövő (*Dicranura ulmi*) 6 egyed,
- csíkos medvelepke (*Euplagia quadripunctaria*) **kiemelt közösségi jelentőségű faj** 2 egyed,
- magyar púposzövő (*Phalera bucephaloides*) 1 egyed,
- kis pávaszem (*Saturnia pavonia*) 4 egyed
- molyhostölgy-levélaraszoló (*Ennomos quercaria*) 1 egyed
- szerecsenboglárka (*Aricia agestis*) 1 egyed
- citromlepke (*Gonepteryx rhamni*) 1 egyed
- ibolyás tűzlepke (*Lycaena alciphron*) 1 egyed
- kardoslepke (*Iphiclides podalirius*) 9 egyed
- c-betűs lepke (*Nymphalis c-album*) 2 egyed
- fecskéfarkú lepke (*Papilio machaon*) 1 egyed

- szilvafa-csücsköslepke (*Satyrion pruni*) 5 egyed
- kerekfoltú törpebusalepke (*Spialia orbifer*) 2 egyed
- tölgyfalepke (*Neozephyrus quercus*) 2 egyed
- **keleti rablópille (*Libelloides macaronius*) fokozottan védett** 3 egyed
- négyfoltos hangyaleső (*Distoleon tetragrammicus*) 1 egyed

További, a Szakértői jelentésben szereplő állatfajok: holdszarvú-ganéjtúró (*Copris lunaris*), kökény-tükrödszibogár (*Capnodis tenebrionis*), díszes nyárfacincér (*Saperda perforata*), diófocincér (*Aegosoma scabricorne*), orrszarvúbogár (*Oryctes nasicornis*), zöld levelibéka (*Hyla arborea*), vízisikló (*Natrix natrix*), lappantyú (*Caprimulgus europaeus*) **közösségi jelentőségű faj**, kakukk (*Cuculus canorus*), vadgerle (*Streptopelia turtur*), nyaktekercs (*Jynx torquilla*), nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*), fekete harkály (*Dryocopus martius*), zöld küllő (*Picus viridis*), sárgarigó (*Oriolus oriolus*), kék cinege (*Cyanistes caeruleus*), széncinege (*Parus major*), erdei pacsirta (*Lullula arborea*) **közösségi jelentőségű faj**, őszapó (*Aegithalos caudatus*), sisegő füzike (*Phylloscopus sibilatrix*), csilpcsalpfüzike (*Phylloscopus collybita*), barátposzáta (*Sylvia atricapilla*), karvalyposzáta (*Currucula nisoria*) **közösségi jelentőségű faj**, csuszka (*Sitta europaea*), seregély (*Sturnus vulgaris*), énekes rigó (*Turdus philomelos*), vörösbegy (*Erithacus rubecula*), barázdabillegető (*Motacilla alba*), erdei pityer (*Anthus trivialis*), erdei pinty (*Fringilla coelebs*), meggyvágó (*Coccothraustes coccothraustes*), sordély (*Emberiza calandra*), citromsármány (*Emberiza citrinella*)

A vizsgálati területen a következő 10 évben (2023-2032 között) elbányászásra szánt terület környezetében, a Szakértői jelentés szerint a fenti táblázatokban **felsorolt növény- és állatfajok további egyedei** fordulnak elő - a növényfajok különösen magas egyedszámban - az alábbiak szerint:

növényfajok:

- tavaszi hérics (*Adonis vernalis*) **további** 3926 egyed
- bunkós hagyma (*Allium sphaerocephalon*) **további** 81 egyed
- cseh tyúktaraj (*Gagea bohemica*) **további** 555 egyed
- kacstalan lednek (*Lathyrus nissolia*) **további** 2490 egyed
- bársonyos kakukkszegfű (*Lychnis coronaria*) **további** 396 egyed
- bíboros kosbor (*Orchis purpurea*) **további** 11 egyed
- nyúlánk sárma (*Ornithogalum brevistylum*) **további** 7256 egyed
- gumós macskahere (*Phlomis tuberosa*) **további** 5840 egyed
- selymes boglárka (*Ranunculus illyricus*) **további** 484 egyed
- csinos árvalányhaj (*Stipa pulcherrima*) **további** 252 egyed
- hosszúlevelű árvalányhaj (*Stipa tirsia*) **további** 1156 egyed
- Janka-tarsóka (*Thlaspi jankae*) **közösségi jelentőségű faj további** 10.352 egyed

állatfajok:

- tölgyfaszender (*Marumba quercus*) **további** 10 egyed
- rozsdaszínű gyöngyházlepke (*Brenthis hecate*) **további** 22 egyed
- nappali pávaszem (*Nymphalis io*) **további** 2 egyed

A Szakértői jelentésből megállapítható, hogy a lepkefauna felmérése is rendkívüli alaposággal - 10 alkalommal terepbejárás (vegyesen éjjel és nappal) keretében, többféle módszerrel – történt, melynek során összesen 245 lepkefaj jelenlétét mutatták ki. A lepkefajok közül 22 faj áll természetvédelmi oltalom alatt, melyek közül 3 fokozottan védett, 19 védett.

A 2023-2032 között elbányászni tervezett területet összevetve a Szakértői jelentésben foglaltakkal megállapítható, hogy több lepkefaj egyedeinek jelenlétét annak **közvetlen közelében** mutatták ki:

- csíkos medvelepke (*Euplagia quadripunctaria*) (Szakértői jelentés 25. ábra)
- tölgyfaszender (*Marumba quercus*) további példánya(i) (Szakértői jelentés 26. ábra)
- magyar púposzövő (*Phalera bucephaloides*) (Szakértői jelentés 27. ábra)
- kis pávaszem (*Saturnia pavonia*) (Szakértői jelentés 28. ábra)
- rozsdaszínű gyöngyházlepke (*Brenthis hecate*) további példányai (Szakértői jelentés 33. ábra)
- citromlepke (*Gonepteryx rhamni*) (Szakértői jelentés 34. ábra)
- kardoslepke (*Iphiclides podalirius*) (Szakértői jelentés 35. ábra)
- c-betűs lepke (*Nymphalis c-album*) (Szakértői jelentés 37. ábra)
- nappali pávaszem (*Nymphalis io*) további egyedei (Szakértői jelentés 38. ábra)

A Szakértői jelentés 46. ábrája (78. oldal) alapján megállapítható, hogy kételtű és hullófajok több egyede is található a következő 10 évben elbányászni tervezett terület közvetlen közelében (a Gyöngyöspata 089/1 hrsz.-ú ingatlan keleti határa mentén), a 45. ábrán (76. oldal) az érintett védett bogárfajok is láthatók.

A 2023-2032 között elbányászásra szánt területet összevetve a Szakértői jelentésben foglaltakkal megállapítható továbbá, hogy a táblázatban **felsoroltakon kívül az alábbi növényfajok** egyedei találhatóak annak **közvetlen közelében**: réti iszalag (*Clematis integrifolia*) piros kígyószisz (*Echium maculatum*), pászitos nőszirm (*Iris graminea*), pusztai meténg (*Vinca herbacea*), bunkós hagyma (*Allium sphaerocephalon*).

Továbbá a következő 10 évben elbányászni tervezett terület közvetlen közelében is megtalálhatók a táblázatban **felsorolt alábbi növényfajok további egyedei**: tavaszi hérics (*Adonis vernalis*), cseh tyúktaraj (*Gagea bohemica*), kacstalan lednek (*Lathyrus nissolia*), bársonyos kakukkszegfű (*Lychnis coronaria*), bíboros kosbor (*Orchis purpurea*), gumós macskahere (*Phlomis tuberosa*), selymes boglárka (*Ranunculus illyricus*), csinos árvalányhaj (*Stipa pulcherrima*), hosszúlevelű árvalányhaj (*Stipa tirma*), Janka-tarsóka (*Thlaspi jankae*).

A Dokumentáció 9. mellékletében ábrázolt hatásterületek további fajokat és a felsorolt fajok további egyedeit érintik, mint pl. növényfajok közül állatfajok közül szilfa-púposzövő (*Dicranura ulmi*), **magyar tavaszi-fésűsbagoly** (*Dioszeghyana schmidtii*), rozsdaszínű gyöngyházlepke (*Brenthis hecate*), ibolyás tűzlepke (*Lycaena alciphron*).

Ahogy az a Szakértői jelentésben is áll: „A vizsgálati területen található élőhelyek döntő többsége jó természetességű, fajgazdag élőhely. A legfajgazdagabb élőhelyek a bokorerdők, illetve a fákkal, cserjékkel, facsoportokkal mozaikoló köves talajú lejtősztyepprétek bizonyultak. Jelentős természetvédelmi értékeket képviselnek még a vizsgálati területen kisebb kiterjedésben jelenlévő zártabb erdők, melegkedvelő tölgyesek. A vizsgálati terület értékességét jól jelzi, hogy a legeltetett élőhelyfoltokban, valamint a terület keleti részén található parlagon is előfordul több védett növényfaj állománya, esetenként igen magas egyedszámmal.”

A vizsgálati területen található élőhelytípusok közül a lepkeközösség szempontjából a sztyeppréti foltokkal tagolt molyhos tölgyesek jelentik a legértékesebb élőhelyeket, mivel a molyhos tölgy (*Quercus pubescens*) számos védett lepkefaj tápnövényét jelenti, melyhez így fajgazdag lepkeközösség kötődik. Ezt támasztja alá a fokozottan védett és közösségi jelentőségű **Anker-araszoló** (*Erannis ankeraria*), illetve további három védett lepkefaj, a tölgyfaszender (*Marumba quercus*), a magyar púposzövő (*Phalera bucephaloides*) és a molyhostölgy-levélaraszoló (*Ennomos quercaria*) jelenléte is. Ezen lepkefajok országos szinten is ritkának minősülnek és előfordulásuk

mindenhol nagyon lokális, így természetvédelmi szempontból a területen élő állományaik kiemelkedően értékesek.

A leginkább veszélyeztetett fajok védelmét szolgáló ismereteket és fő feladatokat fajmegőrzési tervek foglalják össze. Az Anker-araszoló az állami természetvédelem hivatalos honlapján is közzétett fajvédelmi tervvel rendelkezik, mely szerint: „A Kárpát-medencében mindenütt a szubmediterrán bokorerdők lakója, igen lokális és összességében ritkának nevezhető, a hazai fauna kiemelt természetvédelmi jelentőségű képviselője.”

A molyhos tölgyes állományok kiegészülve a melegkedvelő cseres tölgyesek nagyobb mértékű kiterjedésével kiváló élőhelyet jelentenek a fokozottan védett **magyar tavaszi-fésűsbagoly** (*Dioszeghyana schmidtii*) populáció számára is, amelyet a Szakértői jelentés szerint hat lokalitásban mutattak ki. Mivel ez a lepkefaj európai közösségi jelentőségű faj is egyben (az Élőhelyvédelmi Irányelv II. függelékében szerepel), előfordulása természetvédelmi szempontból szintén kiemelkedő jelentőségű.

Mindemellett az említett tölgyfajokon (*Quercus* spp.) élhet két védett nappali lepkefaj, a tölgyfa-csücsköslepke (*Satyrium ilicis*) és a tölgyfalepke (*Neozephyrus quercus*) hernyója is, mely utóbbinak két hernyóját találták meg a vizsgált területen.

A cserjékkel - nagy kiterjedésben található galagonya (*Crataegus monogyna*) és kökény (*Prunus spinosa*) - mozaikos erdőssztyep foltok nyíltabb területeirészei (tisztások) és a napsütéses erdőszegélyek kifejezetten ideálisak a nappali lepkék számára.

A ritkás erdőkhöz és erdőszegélyekhez kötődő védett lepkefajok közül legnagyobb egyedszámban a kardoslepke (*Iphiclides podalirius*) fordult elő, amelynek tápnövénye a területen jelen lévő kökény.

A száraz cserjéseken további védett csücsköslepkék (pl. *Satyrium pruni*, *Satyrium spini*, *Thecla betulae*) lárvái is kifejlődhetnek, melyek közül a szilvafa-csücsköslepke (*Satyrium pruni*) több példánya került elő, de a többi, hasonló ökológiai igényekkel rendelkező csücsköslepke-faj jelenléte is valószínűsíthető.

A cserjések két védett szövőlepkefaj, a tavaszi gyapjasszövő (*Eriogaster lanestris*) és a sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*) potenciális élőhelyét is jelenti, mely utóbbi faj európai közösségi jelentőségű is egyben. A Szakértői jelentés készítői a rendelkezésre álló mintavételi időszakban nem tudták a két lepkefajt hernyófészkek kereséssel kimutatni, de terepbejárásaik alapján kijelenthető, hogy a helyszín mindkét faj potenciális élőhelyének minősül.

Szintén a kökény és a galagonya képezi a kis pávaszem (*Saturnia pavonia*) tápnövényét is, aminek előfordulása az ilyen jellegű cserjések további jelentőségét fokozza.

A védett törpeszender (*Proserpinus proserpina*) és a - nem csupán védett, hanem egyben európai közösségi jelentőségű - csíkos medvelepke (*Euplagia quadripunctaria*) számára a bányatelek száraz, bokros erdőszegélyei és az itt található magaskórós növénytársulások biztosítanak optimális élőhelyet.

A cserjések között mozaikosan előforduló száraz - és félszáraz gyepfoltokhoz szintén számos védett lepkefaj kötődik pl. a közönséges szemeslepke (*Arethusana arethusa*), a rozsdaszínű gyöngyházlepke (*Brenthis hecate*), a szerecsenboglárika (*Aricia agestis*), az ibolyás tűzlepke (*Lycaena alciphron*) és a kerekfoltú törpebusalepke (*Spialia orbifer*). Általában véve ezek meglehetősen lokális elterjedésű fajok, így a terület lepkefaunájának értékes és természetvédelmi szempontból jelentős tagjai.

A bányatelek területén helyenként nagy kiterjedésű állományokat alkotó gumós macskahere (*Phlomis tuberosa*) a fokozottan védett **sztyepplepke** (*Catopta thrips*) tápnövénye, amely szintén európai

közösségi jelentőségű faj még inkább **növelve a terület lepkefaunájának jelentőségét**. A sztyeppelepkét a Szakértői jelentés készítői egy lokalitásban mutatták ki, viszont jelenléte több lokalitásban - ahol tápnövénye jelentős állományokat alkot – feltételezhető.

A területen **magas az aljnövényzet lágyszárúin, illetőleg a cserjéken fejlődő lepkefajok aránya**, továbbá az **erdőállományok között a lepkék tápnövény-preferenciája szempontjából kifejezetten értékes fajok találhatók és a hozzájuk kötődő lombfogyasztó éjjeli lepkefajok – köztük több fokozottan védett, és védett faj – igen magas arányban kerültek kimutatásra, tehát a terület jellemző élőhelyeihez fajgazdag nappali - és éjjeli lepke közösség kötődik**; mindezek alapján kijelenthető, hogy **összességében kiemelten értékes élőhelynek minősül**.

Recésszárnnyúak közül a fokozottan védett **keleti rablópille (*Libelloides macaronius*)** jelentősége kiemelkedő, tekintve, hogy hazánkban kevés helyen fordul elő - főként középhegységeinkben és azok peremterületein található meg szórványosan.

A BNPI munkatársai sok évre visszamenően végeztek a területen egyes, természetvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű fajokkal kapcsolatos felmérést, így ezen fajok bányatelken belüli valós előfordulási viszonyairól megbízható információk állnak rendelkezésre. Ilyen faj pl. az Anker-araszoló (*Erannis ankeraria*), melynek csupán egyetlen egyedét találták 2021-ben. Viszont ismert, hogy ez a fokozottan védett faj a bányatelek K-i felén, az idősebb molyhos tölgyeket is tartalmazó erdőssztyepp jellegű élőhelyeken többfelé tenyészik, nemcsak a terület DK-i sarkában.

A védett növényfajok tekintetében fontos megjegyezni, hogy egyes fajok esetében, mint pl. kacstalan lednek, gumós macskahere, a pontos egyedszám a faj vegetatív terjedési stratégiája miatt nehezen meghatározható és akár a megállapított többszöröse is lehet.

A BNPI HE/KVO/01072/2023. számon lefolytatott környezeti hatásvizsgálati eljárásban adott 1597/2/2023. számú véleményében foglaltak tárgyi eljárás során is figyelembe veendő megállapításai szerint az eredmények kiértékelésénél nem hagyható figyelmen kívül, hogy a felmérések eredménye a növényállományok tekintetében (a növényállományok időjárás függő dinamikájától eltekintve) jobban közelíti a valóságot, mint a zoológiai eredmény, hiszen az állatok helyváltoztató és rejtőzködő képessége miatt a felmérés nem közelítheti a teljességet.

A lepkefaunára irányuló felmérések kapcsán elmondható, hogy **azok több faj esetében nem tudták kideríteni az egyes fajok vizsgált területen belüli tényleges elterjedését és tömegességi viszonyait**, ami az élőlénycsoport sajátosságainak természetes következménye (pl. egyes fajok erős fluktuációt mutatnak az adott év csapadék és/vagy hőmérsékleti viszonyainak függvényében). A bányatelken található tápnövények további védett fajok potenciális élőhelyeit (pl. további csücsköslepkék, tavaszi gyapjasszövő, sárga gyapjasszövő, sztyeppelepké, Anker-araszoló) jelentik, tehát folyamatos felmérések esetén további védett fajok előkerülése, valamint a felmért fajok nagyobb egyedszámának előfordulása várható - tekintettel arra is, hogy a felmérés nem terjedt ki az őszi időszakban jellemző éjjeli lepkefajok vizsgálatára.

Továbbá – ahogy az BNPI HE/KVO/01072/2023. számon lefolytatott környezeti hatásvizsgálati eljárásban adott 1597/2/2023. számú véleményében áll – a zoológiai felmérések tekintetében az eredményeket jelentősen befolyásolhatja a mintavételezés helyének megválasztása is, amely a fokozottan védett magyar-tavaszi fésűsbagoly (*Dioszeghyana schmidtii*) adatainál érhető tetten. A faj röpképes egyedeit fénycsapdázással gyűjtötték. A mintavételi pontok közül a Szakértői jelentés 52. oldalán feltüntetett 23. ábra szerint a fokozottan védett faj fénycsapdás mintázása 4 esetben bányatelken kívül, a biztonsági bányapillérek területén, de a bányatelek határától néhány 10 m távolságra történt, ahol 17 egyedet sikerült kimutatni, míg a HE/KVO/01072/2023. számon lefolytatott

eljárásban elbányászásra megjelölt területre és a természetvédelmi védőpillére eső egy-egy ponton csak egy-egy egyed került elő. Feltételezhető azonban, hogy a bányatelken kívül, a biztonsági bányapillérek területén elhelyezett fénycsapdákhöz repülő rovarok nagyobb távolságról érkeztek, esetlegesen a bányatelek területéről is, így a jelenlegi Dokumentációban foglaltak esetében is fennáll az, hogy a 2023-2032 között elbányászásra betervezett területre esően 0 példány figyelembevétele erősen torzított eredményként is értelmezhető.

A megalapozott hatósági döntéshozatalhoz - a további védett fajok előkerülése, valamint a felmért fajok nagyobb egyedszámának várható előfordulása ellenére is - elegendők a jelenleg rendelkezésre álló adatok.

A bányatelek egészét nézve a védett fajok sokféleségéből (diverzitásából), egyedszámuk volumenéből, mind a pénzben kifejezett természetvédelmi értékből látható, hogy természetvédelmi szempontból kiemelkedően értékes élőhely, különösen az ott található védett növényfajok magas egyedszámára, valamint a lepkafauna nagyfokú diverzitására tekintettel.

A Szakértői jelentés készítői összesített természetvédelmi értékelést végeztek fajdiverzitás és a fajok pénzben kifejezett természetvédelmi értéke alapján, majd e kettő összevonásával, hogy megállapítsák a vizsgált terület mely részei a leginkább és melyek a kevésbé értékesek természetvédelmi szempontból.

A fajdiverzitás alapú értékelés során megállapításra került, hogy a: *„terület abszolút értelemben vett magas természetvédelmi értékességét mutatja, hogy területet lefedő 54 db, maximum 1 ha területű kvadrátból csak 10 olyan kvadrát van, melyben 7 alatt volt a kimutatott védett vagy fokozottan védett fajok száma. Ezeknek egyike sem teljes területű (1 ha-os) kvadrát, hanem mindegyik csonka kvadrát.”* Megállapításra került tovább, hogy a terület Ny-i, DNy-i fele és a K-i széle a kevésbé értékes.

A természetvédelmi érték alapú értékelés során megállapításra került, hogy a terület legértékesebb része a középső, központi helyzetű része és a K-i felének a középső része. A terület Ny-i harmada, D-i sávja és K-i szegélye a kevésbé értékes.

Az összevont értékelés alapján a legértékesebb rész a vizsgálati terület középső, központi helyzetű része és a vizsgálati terület K-i fele, jellemzően a peremi területek kivételével. A terület Ny-i harmada, középső és K-i részének a peremi területei a relatíve kevésbé értékesek, itt *„történhet a vizsgálati területen belül relatíve a legkisebb természetvédelmi károkozással a bányászati tevékenység.”*

A Dokumentáció 8 mellékletében látható a következő 10 évben elbányászásra szánt terület, valamint a természetvédelmi és egyéb célú védőpillérek, melyet összevetve a Szakértői jelentés 50. ábrájával (*„Az összes jogszabályi védettséget élvező növény és állatfaj bemért pontszerű adata”*), mely a 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet szerinti védett növény- és állatfajok pontszerű ábrázolását mutatja, megállapítható, hogy a **jelenleg bányászatra tervezett területen is nagy számban fordulnak elő védett fajok és az azok fennmaradását lehetővé tevő élőhelyek. A bányatelek egyik legértékesebb középső része a védőpilléreken kívül található, közvetlenül a betervezett terület K-i határán.**

A Környezetvédelmi Hatóság HE/KVO/01910-27/2023. számon felszólította a Kérelmezőt, hogy nyilatkozzon arról, hogy 2023-2032 között „elbányászásra betervezett terület” letermelését követően fennmaradó területeken kíván-e bányászati tevékenységet végezni, melyre az a válasz érkezett, hogy a betervezett időszakban a természeti értékek megóvása érdekében elvégzik a területen található flóra és fauna áttelepítését és az áttelepítések sikerességét nyomon követik. Ennek

figyelembevételével és a gazdaságossági és piaci viszonyok elemzése után fognak dönteni a tevékenység 2032. utáni folytatásáról.

Kérelmező a HE/KVO/01910-42/2023. számú felszólításra adott válaszában azt is kifejtette, hogy a 2023-2032 között „elbányászásra betervezett terület” a 2, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 16, 14, 17 kvadrátokat, valamint az 1, 5, 9, 15, 19 és 20 kvadrátokat érinti, ez utóbbiakat csak kisebb részben (Szakértői jelentés 51. ábra). A következő 10 évben letermelésre tervezett terület tehát a Szakértői jelentés megállapítására és 52-55 ábráira figyelemmel, főként a bányatelek relatíve kevésbé értékes Ny-i részén került kijelölésre, mely terület leművelése jár természetvédelmi szempontból a relatív legkisebb károkozással.

A felszólításra adott nyilatkozathoz mellékelten megküldésre került Excel táblázat tartalmazza a következő 10 évben elbányászásra kerülő területen található védett fajokat és egyedszámokat, melyeket a Dokumentáció 2023-2032 között termeléssel érintett területen található védett fajokat felsoroló táblázatában (Dokumentáció 117. old.) is feltüntettek. Az Excel táblázatból látható az is, hogy a fajok és egyedeik mely kvadrátokban kerültek felvételezésre; köztük a fentiekben felsorolt kvadrátokon kívül a 21. és 22 kvadrátok is megtalálhatók, melyek szintén a bányatelek középső részén helyezkednek el.

A 2023-2032 között „elbányászásra betervezett terület” közvetlenül a természetvédelmi védőpílléren kívüli legértékesebb középső rész határán helyezkedik el, ahol a tervezett tevékenység részben érinti a középső rész egyik legértékesebb kvadrátját (19.) is.

A Környezetvédelmi Hatóság munkatársai a 2023. október 4. napján tartott közmeghallgatást követően helyszíni bejárást tartottak a bányatelek területén. A helyszínen tapasztaltak alapján megállapítható, hogy a terület természetvédelmi állapota nem romlott. A területen legeltetés zajlik, amely a természetvédelmi kezelés szempontból alapvetően kedvező.

Pallagi Roland Péter képviselőjében eljáró dr. Szarka Ádám ügyvéd az eljárás során többek között természetvédelmi szempontú észrevételeket tett miszerint *„a 2023-2032-ben kitermelésre tervezett terület is élő és táplálkozóhelyük többek között: a közönséges szemeslepke, rozsdaszínű gyöngyházlepke, nappali pávaszem és tápnövénye a nagy csalán, sztyeppelepke tápnövénye a gumós macskahere, kétéltű és hüllőfajok (Pelophylax kl. esculentus, Lacerta viridis), továbbá több védett madárfaj.”*

Továbbá tájékoztatta a Környezetvédelmi Hatóságot arról, hogy megbízája az érintett ingatlanok **védett természeti területté nyilvánítását kezdeményezte** a BNPI-nél.

A NÖTE tárgyi eljárásban ügyfélként való elfogadására irányuló kérelmében egyúttal tájékoztatta a Környezetvédelmi Hatóságot arról, hogy

beadvánnyal fordult az Agárminisztérium felé, illetve kérelmet nyújtott be az Európai Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatóságához a terület **közösségi jelentőségű, Natura 2000 területté nyilvánítás érdekében**. A NÖTE a Környezetvédelmi Hatóságtól a terület ideiglenes védetté nyilvánítását kérte a Tvt. 27. § (1) bekezdése alapján, amelynek elbírálása jelen eljárásnak nem tárgya.

Gyöngyöspata Város Önkormányzat képviselő-testülete 121/2023 (X. 6.) számú határozatában a Gyöngyöspata 080/1, 080/2 és 093/1 hrsz.-ú ingatlanokat ideiglenes védelem alá helyezte, „a területen található védendő természeti örökség megóvása és megmentése érdekében”.

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a 2023-2032 között elbányászásra szánt területen a tervezett tevékenység 12 védett növényfaj 10 690 egyedét érintené, mely miatt

a védett növényfajok egyedeinek áttelepítésére lenne szükség, ami az adott növényfajtól függően egyedi kiásással vagy humuszletermeléssel lenne megvalósítható.

A Dokumentáció és a Szakértői jelentés szerint ilyen nagyságrendű mentési munkára országos szinten 2 példa ismert, amelyeknek a dokumentálása, utókövetése hiányos volt. Kisebb volumenű, egy-két fajra, ill. ezek kisebb állományaira vonatkozó áttelepítések történtek, de rendszeres hosszabb távú utókövető monitoring vizsgálatok ez esetben sem állnak rendelkezésre.

A védett növényfajok áttelepítésére vonatkozó ismeretek igen hiányosak, számos faj esetében egyáltalán nem érhetőek el értékelhető információk.

A 2023-2032 között elbányászásra szánt területen **a tervezett tevékenység 22 védett állatfaj 42 egyedét érintené; fokozottan védett lepkefajok** előfordulása itt nem került rögzítésre, de a **bányászati tevékenység hatásaival való érintettségük és esetleges jelenlétük nem zárható ki.**

A Dokumentáció és Szakértői jelentés szerint: „A fölgyön élő *Dioszeghyana schmidtii* és az *Erannis ankeraria* esetében felmerülhet, hogy az erdőállomány ütemezett letermelésével az imágók kiterelhetők a területről, hogy a peterakás egyre keletebbre történjen. Így a szubpopulációt sávosan le lehet tolni a területről a természetvédelmi pillérre. **Erre hazánkban nincs precedens (...)**”, továbbá említésre került a lepkefajok egyedeinek (hernyók, bábok) mentése összegyűjtés és áttelepítés formájában, valamint a xilofág és szaproxilofág bogárfajok számára optimális élőhelyet jelentő kiszáradt holtfa egyedek, illetve a letermelésre kerülő idős korhadó fák nagy valószínűséggel lárvákat tartalmazó törzsdarabjainak áthelyezése.

A zöld gyík (*Lacerta viridis*) esetében a bányászati tevékenységgel érintett területen várható az érintett egyedek egy részének pusztulása, reális mentési lehetőségek sem a Dokumentáció sem a Szakértői jelentés szerint nincsenek.

A természetvédelmi védőpillérre történő, akár növényfajokat akár állatfajokat érintő, **erősen kétséges sikerű áttelepítések mindenképp a megtartani szándékozott értékes élőhelyek és fajok nagymértékű zavarásával járna.**

Adott élőhelyen megtalálható fajok előfordulását több tényező együttesen határozza meg mint pl. domborzat, vízrajz, alapkőzet, talaj, tápanyagtartalom, napsütés, árnyékoltság, csapadékmennyiség, éppen ezért kérdéses a védett növényfajok áttelepítésének sikeressége, mivel az áttelepítést követően a korábbi tényezők biztosítása teljes körűen nem lehetséges.

A területen jelenlevő lepkefajok egy része természetvédelmi szempontból jelentős, ritka, lokális előfordulású faj, melyek kötődnek tápnövényeikhez. A 3 fokozottan védett lepkefaj gyenge röpképességű, viszonylag **kicsi a diszperziós képességük**, így jellemzően az **imágók is kötődnek azokhoz az élőhelyfoltokhoz, ahol kikeltek.**

A bányászati tevékenység, annak ellenére, hogy az természetvédelmi szempontból a relatíve kevésbé értékes területen tervezett, számottevő negatív hatást gyakorolna a bányatelek területén előforduló fajokra a betervezett területen található mozaikos, változatos élőhelyek megszűnésén és a tervezett, rendkívül bizonytalan kimenetelű áttelepítéseken keresztül, hiszen ennek következtében számuk jelentősen lecsökkenne, az érintett fajok közül több el is tűnhet, még az ismertetett védőpillérekről is. Továbbá a 2023-2032 között elbányászásra szánt terület határán kialakuló **szegélyhatás - mely kétséget kizáróan a természetvédelmi védőpilléren kívüli legértékesebb középső részt érintené -** következtében a megtartani szándékozott élőhelyek is csak részben maradnának fenn, degradálódnának, melyekre további veszélyforrást jelentenek a környező területek bolygatása miatt nagy valószínűséggel megtelepedő inváziós fajok.

Össességében a tervezett tevékenység az érintett terület, élőhely leromlásával, biodiverzitásának számottevő csökkenésével járna.

A 314/2005. (XII. 24.) Korm. rendelet. 10. § (7) bekezdése szerint: „A környezetvédelmi engedély megadására irányuló kérelmet el kell utasítani, ha a tervezett tevékenység gyakorlása akadályozná

- a) a Nemzeti Környezetvédelmi Programban [Kvt. 40. §] meghatározott környezeti célállapotok elérését; vagy
- b) Magyarország nemzetközi szerződésben vállalt környezet- vagy természetvédelmi kötelezettségeinek teljesítését.”

A tervezett tevékenység és hatásai a fenti bekezdés mindkét pontját kimeríti, mivel az eljárás során rendelkezésre álló nagy mennyiségű adat értékelése alapján akadályozná Magyarország nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettségeinek teljesítését, továbbá a 2026-ig szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban meghatározott környezeti célállapotok elérését.

Az Országgyűlés a Rio de Janeiróban, 1992. június 13-án aláírt **Biológiai Sokféleség Egyezményt** a *Biológiai Sokféleség Egyezmény kihirdetéséről* szóló 1995. évi LXXXI. törvénnyel (a továbbiakban: 1995. évi LXXXI. tv.) hirdette ki.

A 1995. évi LXXXI. tv. szerint a szerződő felek megjegyzik, „*hogyan a biológiai sokféleség megőrzéséhez az alapvető követelmény az ökológiai rendszerek és természetes élőhelyek in-situ védelme és a fajok életképes populációinak fenntartása és helyreállítása természetes környezetükben.*”

A 1995. évi LXXXI. tv. 1. Cikkelyében (Célkitűzések) foglaltak szerint: „Ezen Egyezménynek a vonatkozó rendelkezései szerint követendő célja a *biológiai sokféleség megőrzése, komponenseinek fenntartható használata....*”

A 1995. évi LXXXI. tv. 2. Cikkelye alapján tárgyi ügy szempontjából jelentős fogalmak az alábbiak:

„*Biológiai sokféleség a hármilyen eredetű élőlények közötti változatosságot jelenti, beleértve többek között a szárazföldi, tengeri és más vízi-ökológiai rendszereket, valamint az e rendszereket magukban foglaló ökológiai komplexumokat; ez magában foglalja a fajokon belüli, a fajok közötti sokféleséget és maguknak az ökológiai rendszereknek a sokféleségét.*”

„*Ökológiai rendszer (ökoszisztéma) jelenti a növény-, állat- és mikroorganizmus-közösségek, valamint ezek élettelen környezetének dinamikus együttesét - egy funkcionális egységben.*”

„*In-situ védelem ökológiai rendszerek és természetes élőhelyek megőrzését és a fajok életképes populációinak helyreállítását és fenntartását jelenti természetes környezetükben (...)*”

„*Fenntartható használat a biológiai sokféleség komponenseinek olyan módon és ütemben történő használatát jelenti, mely nem vezet a biológiai sokféleség hosszú távú csökkenéséhez, ezzel fenntartva a benne lévő lehetőséget a jelen és jövő generációk igényeinek és törekvéseinek kielégítésére.*”

A 1995. évi LXXXI. tv. 8. Cikkely (In-situ védelem) szerint:

„Minden Szerződő Fél, amennyire csak lehetséges és megfelelő

- c) akár a védett területeken belül, akár azokon kívül szabályozza vagy kezeli azokat a biológiai erőforrásokat, amelyek a biológiai sokféleség megőrzéséhez fontosak, tekintettel azok megőrzésének és fenntartható hasznosításának biztosítására;

- d) elősegíti az ökológiai rendszerek, természetes élőhelyek védelmét és a fajok életképes populációinak fenntartását természetes környezetükben”.

A 2026-ig szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programról szóló 62/2022. (XII. 9.) OGY határozatban (a továbbiakban: NKP) foglalt célkitűzések között stratégiai célként szerepel (NKP 60. old.) a „Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata” mely szerint: **„Cél a természeti erőforrások, természeti értékek, ökoszisztémák védelme, helyreállítása, az életközösségek működőképességének megőrzése, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása. (...)”**, mindezen belül stratégiai terület a (NKP 62. old.) **„A biológiai sokféleség megőrzése, természet- és tájvédelem.”**

Ahogy az NKP meg is jegyzi (NKP 80. old.) a biológiai alapok biztosítása érdekében Magyarország tevékenyen részt vesz számos természetvédelmi célú nemzetközi egyezmény végrehajtásában.

Ezen stratégiai területen belül szerepel (NKP 85. old.) **„A védett, a védelemre szoruló, illetve közösségi jelentőségű fajok természetvédelmi helyzetének javítása”**, ahol a „Fő cselekvési irányok és intézkedések” is meghatározásra kerültek, ami a Kormányzat számára, többek között, az alábbi: **„Védett fajok állományainak fenntartása, megőrzése (pl. az elfogadott fajmegőrzési tervekben meghatározott intézkedések végrehajtása; élőhelyfejlesztés, -rehabilitáció; közvetlen fajmegőrzési beavatkozások megvalósítása, mint az állatok vonulása szempontjából legveszélyesebb útszakaszokon a terelők és átjárók kiépítésének folytatása) figyelmet fordítva a fajok védett természeti területeken kívül eső élőhelyeire is.”**

Magyarország környezetpolitikája szervesen kapcsolódik az Európai Unió vonatkozó szakpolitikáihoz és szabályozási eszközeihez, valamint a nemzetközi környezeti politikákhoz, programokhoz és megállapodásokhoz. Az Európai Unió környezetpolitikájának keretét a 2021-2030 közötti időszakban az Európai Unió 2030-ig tartó időszakra szóló 8. Környezetvédelmi Cselekvési Programja (a továbbiakban: 8EAP) biztosítja, amely meghatározza az Unió 2030-ig szóló környezetvédelmi célkitűzéseit. **A 8EAP céljai közé tartozik a biológia sokféleség védelme, megőrzése és helyreállítása is.**

Az NKP 1. mellékletét képező V. Nemzeti Természetvédelmi Alapterv (a továbbiakban: NTA) megvalósítása során elérendő kiemelt stratégiai jellegű, átfogó célok (NTA 6. old.) között szerepel **„A biológiai sokféleség megőrzése, az Európai Unió 2030-ig szóló „Hozzuk vissza a természetet az életünkbe” biodiverzitás stratégia hazai megvalósítása (továbbiakban: EU biodiverzitás stratégia)”**, melynek része többek között

- a **biológiai sokféleség csökkenésének** és az ökoszisztéma-szolgáltatások további hanyatlásának **megállítása 2030-ig, valamint állapotuk lehetőség szerinti javítása, helyreállítása;**
- az élőhely-rehabilitációs és -rekonstrukciós munkák folytatása, a degradált élőhelyek rekonstrukciója, az Európai Unió természet-helyreállítási tervének nemzeti megvalósítása;”

A biológiai sokféleség megőrzése, csökkentésének megakadályozása napjainkban egyre nagyobb hangsúlyt kap és, mint a fentiekből is látható nemzetközi, Európai Unió, valamint nemzeti célkitűzés és feladat is egyben, mely célok között szerepel az élőhelyek rehabilitációja, rekonstrukciója, a degradált élőhelyek rekonstrukciója is. Erre való tekintettel is kiemelten fontos tárgyi terület, mint diverz, rendkívül sok védett faj megőrzendő élőhelye.

AZ NTA „3. Természetvédelmi oltalom alatt álló területek és természeti értékek kezelése, fenntartása, őrzése, valamint a genetikai erőforrások megőrzése” című fejezete foglalkozik az élőhelyek megőrzésével, helyreállításával, mely fejezet „3.7. Élőhelyek megőrzése” pontjában a „Helyzetkép” címszó alatt az alábbiak olvashatók (NTA 41. old.): **„A társadalom folyamatosan növekvő terület-, energia- és anyagigénye miatt a természeti környezet és az élő rendszerek egyre súlyosabb terheléseknek vannak kitéve. A legfőbb veszélyeztető tényező az élőhelyek csökkenése, feldarabolódása, pusztulása, a környezetszennyezés, a nem megfelelő földhasználatból fakadó**

túlhasznosítás, esetleges felhagyás, az özönfajok terjedése és az éghajlatváltozás. **A biológiai sokféleség megőrzéséhez, elemeinek fenntartható használatához kapcsolódóan kiemelten fontos az élőhelyek védelme, természetvédelmi helyzetük megőrzése, javítása és helyreállítása. Erre hazánk a nemzetközi egyezmények részes feleként is kötelezettséget vállalt.**

Az élőhelyek fontos szerepet játszanak az éghajlat szabályozásában, a jó természetességi állapotban lévő ökoszisztémák és azok ökoszisztéma-szolgáltatásai hozzájárulnak az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban és mértékének enyhítésében. A biológiai sokféleség folyamatos csökkenése és az ökoszisztémák pusztulása oly mértékben gyengítheti a természeti rendszerek működését, hogy annak következtében azok már a klímaváltozás hatására kialakuló káros folyamatokkal szembeni enyhítést és adaptációt sem képesek kellően ellátni.

Az NTA „3.9. Fajok megőrzése, kezelése” fejezetében (NTA 48. old.) is hangsúlyozza, hogy az **„ökoszisztémák és a biológiai sokféleség szempontjából lényeges a genetikai és faji sokféleség fenntartása, amelynek eredményeképp e rendszerek ellenálló képessége fokozódik azáltal, hogy az olyan előre nem látható káros hatások esetére is biztosítja az ökológiai folyamatok fenntartásához szükséges kellő számú és változatosságú egyedeket, mint például a klímaváltozás és annak következményei.**”, továbbá megállapítja (NTA 48. old.), hogy a **„Pannon biogeográfiai régió biológiai sokféleségének megőrzésében kiemelkedő hazánk szerepe, hiszen a régió több mint háromnegyede Magyarország területére esik. Az érintett fajok védelméhez iránymutatásul szolgál mind a hazai, mind pedig az európai uniós biodiverzitás stratégia, amelynek megvalósítása során külön figyelmet szentelünk a védett fajok természetvédelmi helyzetének javítására.”** (NTA 49. old.)

Majd a fő cselekvési irányok (NTA 49-50. old.) között szerepelnek az alábbiak is:

- *„A kedvezőtlen természetvédelmi helyzetben lévő fajok helyzetének javítása, különös tekintettel az élőhelyvédelmi és a madárvédelmi irányelv mellékletein szereplő fajokra, illetve a fokozottan védett fajokra.*
- *Az elfogadott fajmegőrzési tervekben meghatározott intézkedések végrehajtása, fajmegőrzési tervek kidolgozása különösen veszélyeztetett fajokra, fajcsoportokra.”*

Az Európai Unió 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitás stratégiája 2030-ig teljesítendő fő célok között nevesíti, hogy az Európai Unió szárazföldi és tengeri területeinek legalább 30%-án védett területeket kell létrehozni, kiterjesztve a meglévő Natura 2000 területeket.

A Kormány honlapján (<https://kormany.hu>) 2023. augusztus 8. napján közzétételre került a Kormány által jóváhagyott biológiai sokféleség megőrzésének 2030-ig szóló nemzeti stratégiája (a továbbiakban: 3. Nemzeti Biodiverzitás Stratégia), melynek **„alapvető célja, hogy a biológiai sokféleség megőrzésének szempontjai megfelelő módon beépüljenek a szektorokat áthidaló szakpolitikába, stratégiákba és programokba, valamint azok megvalósításába, hogy a rövid távú gazdasági érdekek ne veszélyeztessék a biológiai sokféleség hosszú távú fennmaradását.”**

Az Európai Unió 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitás stratégiájában foglaltakkal összhangban a 3. Nemzeti Biodiverzitás Stratégia céljai között is szerepel a védelemben részesülő területek kiterjedésének növelése.

Mindezekből egyértelműen látható, hogy a **biológiai sokféleség csökkenése nem kívánatos, a védett fajok természetvédelmi helyzetének javítására kell törekedni elsősorban élőhelyükön történő megőrzésükkel, az értékes élőhelyek fenntartásával, amelyet az alábbi jogszabályhelyek is rögzítenek.**

Magyarország Alaptörvénye P) cikk (1) bekezdése alapján: **„A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”**

A Tvt. 5. § (1) bekezdése értelmében **„Minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában.”**

A Tvt. 5. § (2) bekezdése kimondja, hogy **„A természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.”**

A Tvt. 6. § (2) bekezdése értelmében **„A tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.”**

A Tvt. 7. § (1) bekezdése szerint a történelmileg kialakult természetkímélő hasznosítási módok figyelembevételével biztosítani kell a természeti terület használata és fejlesztése során a táj jellegének, esztétikai, természeti értékeinek, a tájakra jellemző természeti rendszereknek és egyedi tájértékeknek a megóvását.

A Tvt. 7. § (2) bekezdésének c) pontja szerint a település-, a területrendezés és fejlesztés, különösen a területfelhasználás, a telekalakítás, az építés, a használat során kiemelt figyelmet kell fordítani a természeti értékek és rendszerek, a tájképi adottságok és az egyedi tájértékek megőrzésére.

A Tvt. 7. § (2) bekezdésének h) pontja szerint biztosítani kell a jellegzetes tájképi elemek fennmaradását.

A Tvt. 8. § (1) bekezdése alapján **„A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.”**

A Tvt. 9. § (1) bekezdése alapján **„A vadon élő szervezetek igénybevételével és terhelésével járó gazdasági, gazdálkodási és kereskedelmi tevékenységet a természeti értékek és rendszerek működőképességét és a biológiai sokféleséget fenntartva kell végezni.”**

A Tvt. 17. § (1) bekezdése értelmében **„A 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.”**

A Tvt. 42. § (1) bekezdése szerint: **„Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.”**

A Tvt. 42. § (2) bekezdése szerint **„gondoskodni kell a védett növény- és állatfajok, társulások fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.”**

A Tvt. 43. § (1) bekezdése kimondja: **„Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.”**

Az **Anker-araszoló** fajvédelmi tervében foglalt legfőbb célkitűzés **„A jelenleg ismert élőhelyek legalább (jelen állapotukban való) fennmaradásának biztosítása.”**

A Környezetvédelmi Hatóság eljárása során a BNPI – mint természetvédelmi kezelésért felelős szerv - és a Kérelmező között 2021. 09. 28-án megtartott egyeztetés eredménye figyelembe vehető szempont. Azonban, mérlegelve az egyeztetés eredményeképpen várható, jelen döntés indokolásában részletesen bemutatott, védett értékeket nagy számban hordozó élőhely megszűnés arányát (továbbá a bányászati tevékenységgel várhatóan közvetlenül érintett, nagyobb részben helyhez kötött védett fajok egyedszámát) az egyeztetés eredményét - minden rendelkezésre álló adat, szempont és jogszabályhely alapján - a döntés során érdemben nem lehetett figyelembe venni.

A BNPI jelen eljárás során megküldött, 1597/8/2023 számú iratában foglaltakat figyelembe vettem.

Fentiekben részletezettek összefoglalva:

- a bányatelek területén 19, a 2023-2032 között elbányászásra szánt területen 12 védett növényfaj található, melyek közül több rendkívül magas egyedszámban fordul elő,
- attól függetlenül, hogy a 2023-2032 között elbányászásra szánt területen fokozottan védett lepkefaj jelenlétét nem mutatták ki a bányatelek összességében lepkefaunisztikai szempontból kiemelkedően értékes, tekintettel a védett fajok magas számára, a ritka, fokozottan védett, és lokális elterjedésű fajokra, valamint további fontos tény, hogy a fentebb ismertetett okok miatt a következő 10 évben elbányászásra szánt területen sem zárható ki a fokozottan védett és védett lepkefajok jelenléte,
- a védett fajok közül több egyben közösségi jelentőségű faj is,
- a nem védett növényfajokhoz (pl. molyhos tölgy, kökény, csalán) is számos védett, fokozottan védett faj kötődik,
- további védett fajok előkerülése, valamint a felmért fajok nagyobb egyedszámának előfordulása várható, beleértve ebbe a 2023-2032 között elbányászásra szánt területet is,
- összességében a területen rendkívül értékes élőhelyek találhatók,
- a növény és lepkefajok áttelepítésének sikeressége, hatékonysága erősen kérdéses, különösen a védett növényfajok nagy száma, a nagy egyedszámok, és a fokozottan védett, valamint lokális elterjedésű lepkefajok érzékenysége miatt,
- a 2023-2032 között elbányászásra szánt terület K-i határa közvetlenül a természetvédelmi védőpilléren kívüli legértékesebb rész mellett helyezkedik el,
- tárgyi tevékenység az élőhelyek megszűnéséhez vezet, a kialakult szegélyhatás többek között a bányatelek természetvédelmi védőpilléren kívüli legértékesebb középső részét érintené, a tevékenység és az áttelepítések következtében a természetvédelmi védőpillér jelentős zavarásnak lenne kitéve, amely miatt funkcióját teljes mértékben betölteni nem tudná, a fajok jelentős része onnan is eltűnhet,
- 2032 évet követően a bányatelek további területeinek feltárása sem zárható ki, ebbe bele nem értve a természetvédelmi és egyéb célú védőpilléreket,
- a tervezett tevékenység egyértelműen a biodiverzitás nagyarányú csökkenését eredményezné tárgyi területen,
- a biológiai sokféleség megőrzése nemzetközi szerződésben (Biológiai Sokféleség Egyezmény) vállalt kötelezettség, továbbá az EU környezetpolitikájában és az NKP-ban is szereplő célkitűzés,

- a Biológiai Sokféleség Egyezményben foglaltak szerint a biológiai sokféleség megőrzéséhez az alapvető követelmény az ökológiai rendszerek és természetes élőhelyek in-situ védelme és a fajok életképes populációinak fenntartása természetes környezetükben,
- NKP-ban foglalt célkitűzés a biológiai sokféleség csökkenésének megakadályozása, a védett fajok állományainak fenntartása, megőrzése, figyelmet fordítva a fajok védett természeti területeken kívül eső élőhelyeire,
- a természetes élőhelyek védelmét és a fajok életképes populációinak fenntartását természetes környezetükben kell biztosítani, a védett fajok megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani,
- a tervezett tevékenység akadályozná Magyarország nemzetközi szerződésben (Biológiai Sokféleség Egyezmény) vállalt természetvédelmi kötelezettségeinek teljesítését,
- a tervezett tevékenység az EU biodiverzitás stratégiában és a NKP-ban foglalt célok elérését akadályozná, továbbá ellentétes az Anker araszoló fajvédelmi tervében foglalt célkitűzéssel is,
- az Európai Unió 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitás stratégiájában és a 3. Nemzeti Biodiverzitás Stratégia céljai között is szerepel a védelemben részesülő területek kiterjedésének növelése,
- sor került tárgyi terület védetté, valamint közösségi jelentőségű Natura 2000 területté nyilvánításának kezdeményezésére, ideiglenes védelem alá helyezésére,
- mindezek megalapozzák a környezetvédelmi engedély megadására irányuló kérelem 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 10. § (7) bekezdésének a) és b) pontja szerinti elutasítását.

Az elővigyázatosság elvéből következően, a jelentős hatás lehetőségének megítélése során fordított a bizonyítási teher, így a természetvédelmi hatáskörben eljáró hatóságnak meg kell állapítani a jelentős hatás kockázatát minden olyan esetben, amikor a rendelkezésére álló információk alapján nem zárható ki az ilyen hatások bekövetkezése. **Fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy bár a következő 10 évre tervezett tevékenység területét a bányatelek relatíve kevésbé értékes részén jelölték ki, nem biztosítható a bányatelken található természeti értékek megőrzése. A tevékenység értékes élőhelyek megszűnésével, és a megmaradó élőhelyek degradálódásával jár, mely elkerülhetetlen negatív hatást gyakorol az ott jelenlévő természetvédelmi szempontból értékes fajokra, csökkentve a biológiai sokféleséget.**

A 2023-2032 között tervezett tevékenység a biodiverzitás megőrzésének érdekében megfogalmazott nemzetközi, Európai Unió és hazai természetvédelmi célkitűzések - és az azt megalapozó természetvédelmi jogszabályi előírások - alapján a kedvezőtlen hatások mérséklésére tett intézkedések mellett sem fogadható el természetvédelmi szempontból.

Továbbá a tervezett tevékenység hozzájárulna a táj karakterének lokális, de jelentős átalakulásához, ezért ellentétes a Tvt. vonatkozó, már hivatkozott táj- és természetvédelmi előírásaiban foglaltakkal.

Nem hagyható figyelmen kívül az a tény sem, hogy az Európai Unió 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitás stratégiája és a 3. Nemzeti Biodiverzitás Stratégia egyik célja a védelemben részesülő területek kiterjedésének növelése. **A természeti értékekben kiemelkedően értékes volta miatt sor került a tárgyi terület védetté, valamint közösségi jelentőségű Natura 2000 területté nyilvánításának kezdeményezésére és ideiglenes védetté nyilvánítására.**

Fentiek alapján a tervezett tevékenység táj- és természetvédelmi szempontból nem engedélyezhető.

c) **Közegészségügyi hatáskörben a Heves Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi Osztály HE/KEO/00465-2/2023. számú szakvéleményében az engedély megadásához kikötésekkel hozzájárult, az alábbi megállapítások mellett:**

„A Mecsekérc Zrt. (7633 Pécs, Esztergár Lajos u. 19.) meghatalmazására a Hatás-Kör 2000. Mérnöki Szolgáltató Bt. (3528 Miskolc, Lajos Árpád u. 19.) által kezdeményezett, jelen környezeti hatásvizsgálati eljárásban a HE/KVO/01910/2023. számon elérhetővé tett dokumentáció, iratok alapján, a megkeresésben megjelölt, a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet – a továbbiakban: 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet – 11. § (1) bekezdésében, 3. melléklet 3. pontjában meghatározott szakkérdés tekintetében az „Gyöngyöspata I.-andezit” védnevű bányatelken tervezett bányászati tevékenységnek közegészségügyi akadálya nem vélelmezhető. A beruházás kapcsán, üzemszerű működés során, a bemutatott intézkedések mellett a környezetben élő lakosság egészségi kockázata káros mértékben várhatóan nem fog megnövekedni. A kedvezőtlen környezet- és település-egészségügyi hatások megelőzhetők, minimalizálhatók a következők figyelembevételével.

1. Meg kell akadályozni annak lehetőségét, hogy a bányászati tevékenység megvalósításából, üzemeléséből eredően az emberi egészségre kockázatot jelentő anyag, hulladék a talajba, felszín alatti vagy felszíni vizekbe, majd a vízbázisokba jutva közegészségügyi veszélyeztetést, ártalmat okozzon.
2. Az ivóvízminőség megőrzése érdekében a tevékenységet a lakosság ivóvízellátását biztosító vízbázisok védelmére kellő gondossággal kell folytatni.
3. A veszélyes anyaggal, veszélyes keverékkel kapcsolatos tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az emberi egészséget ne veszélyeztesse.
4. A területen keletkező települési hulladék elkülönített gyűjtését, átadását, rendszeres elszállítását, valamint a keletkező kommunális szennyvíz zárt, szivárgásmentes gyűjtését és szükség szerinti, rendszeres elszállítását biztosítani kell. A képződő veszélyes hulladék az emberi egészség veszélyeztetését, károsítását megakadályozva, elkülönítve gyűjtendő.

Szakmai véleményem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

A Mecsekérc Zrt. 2020. június 4. napján környezeti hatásvizsgálati eljárást kezdeményezett tárgyi bányatelken történő bányászati tevékenységre. A környezetvédelmi engedély megszerzésére irányuló kérelmét a Heves Vármegyei Kormányhivatal, Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály, Környezetvédelmi Osztály (továbbiakban: Környezetvédelmi Osztály) HE/KVO/01072-5/2023. számú határozatában elutasította.

A Környezetvédelmi Osztály szakkérdés vizsgálatára irányuló, HE/KVO/01910-13/2023. számú irata, valamint az abban megadott elérhetőségen hozzáférhető dokumentumok értelmében a Mecsekérc Zrt. megbízásából eljáró Hatás-kör 2000. Mérnöki Szolgáltató Bt. a tárgyi bányatelken belül kizárólag a lehatárolt területen bányászati tevékenység végzésére vonatkozóan ismételten környezeti hatásvizsgálati eljárást kezdeményezett, benyújtva a beruházás „GYÖNGYÖSPATA I.-andezit” védőnevű bánya Környezetvédelmi Hatásvizsgálata (2023. június) dokumentációját. A dokumentáció alapján a következők állapíthatóak meg:

A Mecsekérc Zrt. 350.000 m³/év (875.000 t/év) maximális mennyiségre szeretné megkérni a továbbiakra az engedélyt.

A bányaterület Heves megyében, Gyöngyöspata külterületén, a Gereg - hegy D - i oldalán, Fülegor - dűlőtől É - ra helyezkedik el.

Az alkalmazott külszíni bányászati tevékenység az alábbi főbb technológiai lépésekből áll: feltárás (a felső humuszréteg és a meddő réteg külön-külön való kitermelése, deponálása); fejtés (a kőzetjövésztés robbantással történik); törés, osztályozás (meghatározott szemcseméret szerint történő válogatás); tájrendezés.

A bányában foglalkoztatni tervezett létszám: 6 fő. A bányauzem területén irodakonténer, melegedő és étkező konténer, mobil WC, műhelykonténer, hidmérleg, mint helyhez kötött létesítmények kerülnek kihelyezésre:

A dolgozók ivóvíz igényét ballonos vízzel oldják meg, míg a tisztálkodáshoz szükséges víz biztosítására 1 db 1 m³ - es tartályt telepítenek. A keletkező szociális szennyvizet szintén 1 m³ - es tartályban gyűjtik össze, melyet megfelelő időközönként ürítenek. A telephelyen csak kommunális szennyvíz keletkezik. Mobil WC kerül kihelyezésre, melyet rendszeresen ürítenek majd. A bányászat nem jár ipari jellegű szennyvizek keletkezésével. A bányászati tevékenységgel kapcsolatosan a következő hulladéktípusok keletkezhetnek: különleges kezelést igénylő, veszélyes hulladékok; különleges kezelést nem igénylő, termelési hulladékok és kommunális hulladék. A hulladékok gyűjtése, kezelése, ártalmatlanítása és elhelyezése oly módon történik, hogy a környezeti elemek (talaj, víz) szennyeződése kizárt. A tevékenységhez kapcsolódó gépek nagy karbantartása nem a munkaterületen történik. A veszélyes és nem veszélyes hulladékok számára a gyűjtő edényeket a hulladék típusának megfelelően elkülönített, csapadéktól védett, szilárd padozatú elzárt helyen tárolják.

A bányászat felszín alatti vizet nem fog érinteni, ezáltal sem közvetlen sem közvetett hatása nem lesz a vizekre. A környező települések ivóvízellátása rétegvíz termelő kutakból történik, így a bányászati tevékenység az ivóvízellátást nem veszélyezteti.

A tervezett bányászati termelés közvetlen hatásaitól nem következik be változás a lakosság életkörülményeiben. A bánya eddigi működése során havária jellegű esemény nem következett be.

Fentiek értelmében, a megkeresésben megjelölt „a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére” kiterjedően vizsgált szakkérdés tekintetében a rendelkezésre álló dokumentáció alapján – álláspontom szerint – a tervezett tevékenységgel szemben az előzőekben részletezett 1-4. pont figyelembevételével kizáró ok nem vélelmezhető.

Szakmai véleményem kialakítása során figyelembe vettem az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 45. § (1)-(2) bekezdéseiben és 46. §-ában, az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 4. § (1) bekezdés d) és f) pontjaiban, a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellétesítmények védelméről rendelkező 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében, a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény 15. § (1) és a 20. § (3) bekezdéseiben, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 31. § (2) és 39. § (1) bekezdésében, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről rendelkező 13/2017. (VI. 12.) EMMI

rendelet 3. § (1) bekezdésében, valamint a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltakat.”

d) Termőföld mennyiségi védelme szempontjából a Heves Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 3. (Gyöngyös) 14508/2/2023. számú véleményét kikötések mellett adta meg, melyben az alábbi megállapításokat tette:

„Hivatkozással tárgyi ügyben HE/KVO/1910-33/2023. számon küldött megkeresésére, a Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt. (7633 Pécs, Malom u. 10.) kérelmező képviselőjében eljáró Hatás-Kör 2000. Mérnöki Szolgáltató Bt. (3528 Miskolc, Lajos Árpád u. 19.) által a „Gyöngyöspata I.–andezit” védnevű bányatelken tervezett tevékenységre vonatkozóan kezdeményezett környezeti hatásvizsgálati eljárásban a termőföld mennyiségi védelme követelményei szakkérdés vizsgálata tárgyában az alábbi szakmai véleményt adom:

A megkeresésben megjelölt internetes oldalon elérhető, a HATÁS-KÖR 2000 Mérnöki Szolgáltató Bt. (3528 Miskolc, Lajos Árpád utca 19.) által a „Gyöngyöspata I.–andezit” védőnevű bányatelken bányászati tevékenység folytatására vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárásban készített dokumentáció alapján megállapítást nyert, hogy a tervezett beruházás a Gyöngyöspata 093/1 „a”, 093/1 „b”, 080/1, 080/2 „a”, 089/1, 089/2, hrsz.-ú ingatlanokat érinti.

- A dokumentáció vizsgálata során megállapítottam, hogy tárgyi beruházás során legelő művelési ágú mezőgazdasági rendeltetésű termőföld igénybevételére is sor kerül.
- A Gyöngyöspata 093/1 hrsz.-ú földrészlet „a” legelő művelési ágú alrészletére vonatkozóan a beruházás megkezdése előtt az igénybevevőnek termőföld más célú hasznosításának engedélyezésére vonatkozóan hivatalunknál eljárást kell kezdeményeznie és az igénybevételt, a beruházást csak a termőföld más célú hasznosítását engedélyező végleges döntés rendelkezésre állása esetén kezdheti meg.
- A tervezett beruházás megvalósítása során figyelemmel kell lenni arra, hogy a tervezett tevékenység során a környező termőföldekre szennyező anyag ne kerüljön.
- A tervezett tevékenység a szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását nem akadályozhatja.
- A fenti előírások és a csatolt dokumentációban foglaltak betartása mellett a bányászati tevékenység folytatása kapcsán a környező termőföldek vonatkozásában jelentős környezeti hatás nem valószínűsíthető.

A tárgyi ügyben felmerült földvédelmi szakkérdést a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 8. §, 8/A §, 10. §, 43. § - ban, a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 28. §-ban, 11. §. (1) bekezdésében 3. számú mellékletének 6. és 8. pontjában, valamint a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 36. §-ban foglaltak alapján vizsgáltam meg.”

e) A Heves Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály HE/NTO/03383-2/2023. számú véleményében az engedély kiadásához kikötésekkel hozzájárult:

„A beruházás létesítésének talajvédelmi szempontból kizáró oka nincs a termőföld minőségi védelme tekintetében az alábbi talajvédelmi előírások betartása mellett:

1. A beruházást úgy kell megtervezni és megvalósítani, hogy az érintett és a környező termőföldeken a talajvédő gazdálkodás feltételei ne romoljanak.

2. A beruházás megvalósítása során a kivitelező köteles gondoskodni a humuszos termőréteg megmentéséről és hasznosításáról.
3. A kivitelezés során biztosítani kell, hogy a környezeti hatások az érintett és a környező termőföldek minőségében kárt ne okozzanak.
4. A munkálatok során az érintett termőföldeken keletkezett mentett humuszos termőréteg teljes mennyiségét a beruházás kivitelezése során igénybe vett földrésztleteken kell felhasználni úgy, hogy a kialakított felső humuszos termőréteg vastagsága az eredeti humuszos termőréteggel együtt az 1 métert ne haladja meg.
5. Amennyiben a mentett humuszos termőréteg az ilyen módon történő felhasználására nincs lehetőség, a felhasználásra nem kerülő rész eredeti funkciójának megfelelően a talaj felső termőrétegeként, vagy természetű közeg előállítására felhasználható, illetve ezekre a célokra átruházható.
6. A helyben felhasználásra nem kerülő humuszos termőtalaj mennyisége után a beruházónak talajvédelmi járulékot kell fizetnie, melynek mértékét a humuszgazdálkodási okiratok alapján, a talajvédelmi hatóság állapítja meg, külön eljárásban.
7. A mentett humuszos termőréteg mennyiségéről és felhasználásáról a beruházó köteles külön nyilvántartást vezetni.
8. A földhasználó és a beruházó köteles a talaj védelmével kapcsolatos tevékenysége dokumentumait 5 évig megőrizni.
9. Biztosítani kell, hogy a beruházás során az érintett területről a környező termőföldekre ne kerülhessen azok minőségét rontó talajidegen anyag.
10. A termőföld minőségét veszélyeztető tevékenységet és eseményt a talajvédelmi hatóság részére haladéktalanul be kell jelenteni.
11. Termőföldön hulladékot lerakni, tárolni tilos."

A szakvéleményét az alábbiakkal indokolta:

2023. 07. 27-én érkezett a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztály HE/KVO/01910-14/2023. iktatószámú megkeresése, melyben talajvédelmi szakvéleményt kért a Mecsekérc Zrt. (7633 Pécs, Esztergár Lajos u. 19.) meghatalmazottjaként eljáró Hatás-Kör 2000. Mérnöki Szolgáltató Bt. (3528 Miskolc, Lajos Árpád u. 19.); mint ügyfél kérelme alapján a „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett bányászati tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárásban.

A megkereséshez csatolta a környezeti hatástanulmány dokumentáció elérhetőségét (A dokumentáció címe: „Gyöngyöspata I. – andezit” védőnevű bánya Környezetvédelmi Hatásvizsgálata; készítette: Hatás-Kör 2000. Mérnöki Szolgáltató Bt. (3528 Miskolc, Lajos Árpád u. 19.); készítés dátuma: 2023. június).

A dokumentáció alapján, a termőföldön vagy azzal szomszédos földrésztleten megvalósuló beruházás, illetve tevékenység engedélyezésére irányuló környezeti hatásvizsgálati eljárásban, talajvédelmi szakkérdés vizsgálata tárgyában a termőföld minőségi védelme tekintetében megállapítottam, hogy a tevékenységnek talajvédelmi szempontból akadálya nincs, a megtett talajvédelmi előírások betartása mellett.

A tárgyi ügyben felmerült talajvédelmi szakkérdést a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése, 3. melléklet 6. pontja, a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2022. (XII. 21.) MvM utasítás 24-27. §-ai, valamint a Heves Vármegyei

Kormányhivatal Egységes Ügyrendjéről szóló 16/2022. (XI.16.) számú főispáni utasítás 1. melléklet 12. § és 13. § alapján vizsgáltam meg.

A termőföld minőségi védelme tekintetében tett talajvédelmi szakmai vélemény előírásait a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 43. §, 44. §, 47. §, 48. § alapján tettem meg.

A kormányhivatal hatáskörét és illetékességét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 52. § (1) bekezdése és a 3. § (2) bekezdése állapítja meg.”

f) A Heves Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi Osztály 1. HE/EOF1/00640-2/2023. számú véleményében az engedély megadásához kikötések mellett hozzájárult és az alábbiakat adta elő:

„A Mecsekérc Zrt. (7633 Pécs, Esztergár Lajos u. 19.) meghatalmazottjaként eljáró Hatás-Kör 2000. Mérnöki Szolgáltató Bt. (3528 Miskolc, Lajos Árpád u. 19.) által „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevéű bányatelken tervezett bányászati tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárásban a kulturális örökség védelmére kiterjedő szakkérdésben az alábbi előírást teszem:

1. Az ásványanyag kitermelésével a Gyöngyöspata 056/2, 056/3, 072, 080/1, 080/2, 089/1, 089/2, 093/1 hrsz.-ú ingatlanok területen található Gyöngyöspata Fülegor nevű régészeti lelőhelyet elsősorban el kell kerülni és a bányavállalkozónak kezdeményezni kell a nevezett régészeti lelőhely védőpillérbe helyezését.
2. Amennyiben a régészeti lelőhely fedett ásványvagyron kitermelése is szükségessé válik, el kell végezni a szükséges mértékű megelőző régészeti feltárásokat.

Ennek érdekében:

3. A földmunkák megkezdése előtt próbafeltárást kell végezni az érintett régészeti lelőhelyek és régészeti érdekű területek intenzitásának-, rétegviszonyainak tisztázása, valamint kiterjedésük pontosítása céljából. Ha a próbafeltárás alapján a lelőhelyen, ill. régészeti érdekű területeken nagy intenzitásban fordulnak elő régészeti jelenségek, a kivitelezés megkezdése előtt el kell végezni az érintett lelőhelyrészek teljes felületű megelőző feltárását.
4. A régészeti lelőhely és a régészeti érdekű területek környezetében a humusztakaró és a fedő talajrétegek eltávolítása kizárólag régész jelenlétében, folyamatos régészeti megfigyelés biztosítása mellett végezhető.
5. Amennyiben a régészeti megfigyelés során a régészeti dokumentálás régészeti bontómunkát igényel, akkor a régészeti bontómunkát a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.
6. A megelőző régészeti feltárást a beruházó/építtető és a gyűjtőterületén érintett megyei hatókörű városi múzeum, azaz az egri Dobó István Vármúzeum tel: 36/312-744, Régészeti Osztály) előzetes írásos megállapodása alapján, a beruházó költségviselésével kell elvégezni.
7. A régészeti lelőhelyek területén depóniát elhelyezni nem lehet.
8. Felhívom a figyelmet, hogy a geofizikai kutatás alkalmas a földalatti építmények, tárgyak, vagy azok maradványainak, lenyomatainak felmérésére, illetve a vizsgálat által tovább pontosítható a próbafeltárások és a teljes felületű feltárások szükséges mértéke.

A környezeti hatásvizsgálati dokumentáció alapján megállapítom, hogy a környezetvédelmi engedélyezést kizáró ok kulturális örökségvédelmi szempontból nem merül fel.

Véleményét az alábbiakkal indokolta:

„A Mecsekérc Zrt. (7633 Pécs, Esztergár Lajos u. 19.) meghatalmazottjaként eljáró Hatás-Kör 2000. Mérnöki Szolgáltató Bt. (3528 Miskolc, Lajos Árpád u. 19.) által „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett bányászati tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárás tárgyában nyújtott be kérelmet a Heves Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztályhoz. Az eljáró hatóság tárgyi ügyben az örökségvédelmi hatóságtól a kulturális örökség védelmére kiterjedő szakkérdés vizsgálatát kérte.

A kérelemhez csatolt tervdokumentáció, az örökségvédelmi hatástanulmány és a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítom, hogy a tervezett bányászati tevékenység nyilvántartott régészeti lelőhelyet érint: Gyöngyöspata Fülegor (azonosító száma: felvétel alatt), továbbá érinti az e1, e3 és e6 jelű- a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (Kötv.) 7. § 29. pontja szerinti régészeti érdekű területeket.

A döntéselőkészítő örökségvédelmi hatástanulmány szerint a bányászati tevékenység következtében prognosztizálható tevékenységek (humuszosítás, föld deponálás, kavicsbányászat) több helyen érintenek ismert régészeti lelőhelyeket. A beruházás veszélyeztetheti a régészeti örökség még ismeretlen elemeit.

A Kötv. 19. § (1) bekezdése kimondja, hogy a földmunkával járó fejlesztésekkel, beruházásokkal – beleértve az ásványi vagyon kitermelését is – a régészeti lelőhelyeket kormányrendeletben meghatározott esetekben és módon el kell kerülni. Amennyiben ez nem lehetséges, a Kötv. 22. § (1) bekezdése alapján a régészeti lelőhelynek a beruházással kapcsolatos földmunkával érintett részén megelőző régészeti feltárást kell végezni, az örökségvédelmi hatóság által előírt módszerekkel.

A Kötv. 19. § (2) bekezdése szerint a régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárást keretében mozdíthatók el.

Az ásványanyag kitermelésével a tárgyi területen található Gyöngyöspata Fülegor nyilvántartott régészeti lelőhelyeket elsősorban el kell kerülni és a bányavállalkozónak kezdeményezni kell a nevezett régészeti lelőhely védőpillérbe helyezését.

Amennyiben a régészeti lelőhelyekkel fedett ásványvagyon kitermelése is szükségessé válik, a földmunkák megkezdése előtt a Kötv. 22. § (3) bekezdés b) pontja szerinti próbafeltárást kell végezni az érintett régészeti lelőhelyek és régészeti érdekű területek intenzitásának, rétegvizszojainak tisztázása, valamint kiterjedésük pontosítása céljából.

Ha a próbafeltárást alapján a lelőhelyeken, ill. a régészeti érdekű területeken nagy intenzitásban fordulnak elő régészeti jelenségek, a kivitelezés megkezdése előtt el kell végezni az érintett lelőhelyrészek Kötv. 22. § (3) bekezdés c) pontja szerinti teljes felületű megelőző feltárást.

A régészeti lelőhelyek és a régészeti érdekű területek környezetében a humusztakaró és a fedő talajrétegek eltávolítása a Kötv. 22. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontjában foglaltak alapján régészeti állandó jelenlétében, folyamatos régészeti megfigyelés biztosítása mellett végezhető.

A Kr. 35. § (1) bekezdése alapján, ha a régészeti megfigyelés során régészeti bontómunka válik szükségessé – a beruházási földmunkával érintett mélységig – az előkerült régészeti jelenség vonatkozásában a régészeti bontómunkát és az elsődleges leletfeldolgozást a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.

A Kr. 88. § (1) bekezdés a) pontja szerint, a régészeti lelőhelyet érintő szakhatósági eljárásokban vagy örökségvédelmi szakkérdés vizsgálata során a hatóság vizsgálja a nyilvántartott régészeti lelőhely, lelőhelyrész ismert és várható horizontális és vertikális kiterjedését az érintett ingatlan vagy ingatlanok területén.

Felhívom a figyelmet, hogy a geofizikai kutatás alkalmas a földalatti építmények, tárgyak, vagy azok maradványainak, lenyomatainak felmérésére, illetve a vizsgálat által tovább pontosítható a próbafeltárások és a teljes felületű feltárások szükséges mértéke. A geofizikai eszközzel folytatott mérésekre vegetációmentes időszakban, betárcsázott földterületen kerülhet sor.

A régészeti lelőhelyek jövőbeni kutathatóságának lehetőségét biztosítani kell, ezért területükre depónia nem helyezhető.

A megelőző feltárás és régészeti megfigyelés elvégzésére a Kötv. 22. § (5) bekezdés b) pontja jelöli ki az egri Dobó István Vármúzeumot, mint gyűjtőterületén érintett megyei hatókörű városi múzeumot.

A Kötv. 22. § (10) bekezdése alapján a feltárássra jogosult intézmény és a beruházó a régészeti megfigyelésre vonatkozóan írásbeli szerződést köt, mely szerződés tartalmazza a feltárás módját, időtartamát, a feltárássra jogosult intézmény által végzendő régészeti feladatellátás költségét, valamint a jogszabályban meghatározott egyéb szakmai feltételeket.

Fentiek alapján megállapítottam, hogy a tervezett tevékenység – a kikötések betartása mellett – a kulturális örökségvédelem érdekeit nem sérti.

A kulturális örökség védelmére irányuló szakkérdés vizsgálata a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) 3. melléklet I. 4. pontja, és a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet (Kr.) 88. § (1) bekezdésében felsorolt szempontok szerint történt.”

A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat a 35500/5579-1/2023. ált. számú szakhatósági állásfoglalásában a környezetvédelmi engedély megadásához kikötésekkel hozzájárult, és az alábbiakat adta elő:

A Heves Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztálya HE/KVO/01910-11/2023. számú megkeresése alapján, a Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt. (7633 Pécs, Esztergár L. u. 19.) részére, „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett bányászati tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárása lefolytatásához a szakhatósági hozzájárulásomat megadom .

Előírásaim:

1. A bányalefedési, művelési, tájrendezési, valamint a majdani bányabezárási tevékenységeket, illetve az ahhoz kapcsolódó valamennyi egyéb járulékos tevékenységet úgy kell megtervezni és végrehajtani, hogy azok során a környezeti elemek elszennyeződése kizárható legyen.
2. A bányászati és kiszolgáló tevékenységet csak a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő állapotú, olaj és üzemanyag csepegéstől mentes munkagépek és szállítójárművek működtethetők. Az esetleges szennyezések megelőzésére fokozott figyelmet kell fordítani. A gépi berendezések rendszeres ellenőrzésével, karbantartásával azt minimális mértékűre kell szorítani.
3. A gépek mosatása, tárolása, karbantartása, üzemanyag feltöltése (helyhez kötött gépek kivételével) művelési területen belül tilos, csak az erre a célra speciálisan kialakított területen végezhető. A nagyjavításokat, felújításokat stb. a bányaterületen kívül, arra szakosodott

- szakműhelyekben kell végeztetni. A nem mozdítható gépek, berendezések javításánál olajfelfogó tálcákat kell rendszeresíteni.
4. A bányaterületen zárt tartályos, konténeres WC telepíthető. A kommunális szennyvíz szükség szerinti elszállításáról, engedélyezett leürítő helyen történő elhelyezéséről gondoskodni kell. A szállításra csak engedéllyel rendelkező, nyilvántartásba vett vállalkozás vehető igénybe.
 5. Szennyezés esetén, a területen belüli védekezés megkezdése mellett a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV.26.) Korm. rendelet 2. § (6) pontjának értelmében a környezethasználó a környezetveszélyeztetés, illetve környezetkárosodás helyéről, jellegéről és mértékéről, amennyiben az az 1. § a) vagy b) pontja szerinti környezeti elemet (felszíni víz, felszín alatti víz, földtani közeg) érinti - a területi vízügyi hatóságot és a területi vízügyi igazgatóságot haladéktalanul köteles tájékoztatni.
 6. A bányászati tevékenység előre haladásával a felhagyott területek rekultivációját el kell végezni, melynek tervezett módját, tényszerű megvalósulását az aktuálisan jóváhagyásra kerülő MŰT-ben rögzíteni kell.
 7. A bánya felhagyási szakaszában be kell fejezni a teljes terület mechanikai és biológiai rekultivációját.
 8. A tájrendezést követően a bánya területén rendezetlen halmok kupacok, korábbi bányászati tevékenységből származó, későbbi funkcionális célt nem szolgáló építmények, berendezések nem maradhatnak vissza.

Felhívom a figyelmet a következőkre:

1. A bányászati tevékenységhez kapcsolódó vízállésművek megfelelő vízjogi engedélyeztettségéről folyamatosan gondoskodni kell. Vízállésművek létesítését, megszüntetését, vízimunka végzését csak arra vonatkozó jogerős vízjogi engedély birtokában lehet megkezdeni. A vízimunka elvégzésére, vízállésmű kiépítésére, üzemeltetésére vonatkozó követelményeket a vízjogi engedélyezési (létesítési, üzemeltetési) eljárásban érvényesítem.
2. A tevékenységek nem eredményezhetnek sem a földtani közegben, sem a felszín alatti vízben a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM- FVM együttes rendeletben meghatározott „B” szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotot.

Szakhatósági állásfoglalását az alábbiakkal indokolta:

A Heves Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztálya HE/KVO/01910-11/2023. számon megkereste a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot szakhatósági állásfoglalás megadása céljából, a „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett bányászati tevékenységre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárása lefolytatásához.

A Heves Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztálya megkereséséhez dokumentációt nem csatolt, annak hozzáférhetőségét a Főosztály internetes oldalán biztosította. A környezeti hatásvizsgálati dokumentációt a HATÁS-KÖR 2000 Mérnöki Szolgáltató Bt. (3528 Miskolc, Lajos Árpád u. 19.) készítette 2023. júniusi kellezéssel.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. pont 2-3. alpontja alapján az előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati, egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban a

Katasztrófavédelmi Igazgatóság (vízvédelmi hatáskörében és vízügyi hatáskörében eljárva) szakkérdése, annak elbírálása, hogy a tevékenység kapcsán a felszíni és felszín alatti vizek minősége, mennyisége védelmére és állapotromlására vonatkozó jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e, hogy a tevékenység vízellátása, a keletkező csapadék- és szennyvíz elvezetése, valamint a szennyvíz tisztítása biztosított-e, vízbázis védőterületére, védőidomára, jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e, továbbá annak elbírálása, hogy a tevékenység az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra milyen hatást gyakorol.

Az engedélyezési dokumentáció és a rendelkezésekre álló adatok alapján megállapítható:

„Gyöngyöspata I. – andezit” bányaterület Heves megyében, Gyöngyöspata külterületén, a Gereghegy D-i oldalán, Fülegor-dűlőtől É-ra helyezkedik el.

Az Észak-magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőség 7974-37/2000. számú határozatában környezetvédelmi engedélyt adott a bánya működésére vonatkozóan. A bányatelken rövid ideig folytattak bányászati tevékenységet. A környezetvédelmi engedély 5 évig volt érvényes, azonban megújítására nem került sor.

A bányászati jog átkerült a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-hez, aki 2020. január 07-én kelt megállapodásban átruházta a bányászati jogot a Mecsekérc Zrt. részére. A Zrt. folytatni szeretné a bányászati tevékenységet.

A Mecsekérc Zrt. 350.000 m³/év (875.000 t/év) maximális mennyiségre szeretné megkérni a továbbiakra az engedélyt.

A tevékenység megkezdésének várható időpontja: 2023. végén.

A bányatelek területe: 33,0 ha

A bányatelek alaplaja: +200,00 mBf.

A bányatelek fedőlapja: +308,00 mBf.

Ásványi nyersanyag: Andezit (1142)

A Mecsekérc Zrt. a bányatelken belül, külön lehatárolt területre szeretné megkérni a bányászati tevékenységre vonatkozó engedélyt a következő 10 évre vonatkozóan.

A Mecsekérc Zrt. a bányatelken húzódó 20 kV-os távvezetékek kijelölt védőpillér és a korábbi eljárásban a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságával folytatott megbeszélések eredményeként kijelölt természetvédelmi pillér figyelembevételével határozta meg a bányatelken belül termelésbe vonandó területet, melyet a 7. számú melléklet szemléltet.

A terület nagysága: 185.378,7 m² = 18,53787 ha

A termeléssel érintett ingatlanokat a 6. számú táblázat tartalmazza. A terület Gyöngyöspata közigazgatási területét érinti.

hrsz.	művelési ág
093/1 a	kivett kőbánya
093/1 b	legelő
080/1	kivett kőbánya
080/2 a	kivett kőbánya
089/1	kivett kőbánya
089/2	kivett út

Az alkalmazott külszínibányászati tevékenység az alábbi főbb technológiai lépésekből áll:

- Feltárás: a felső humuszréteg és a meddő réteg külön-külön való kitermelése, deponálása
- Fejtés: a kőzetjövésztés robbantással történik
- Törés, osztályozás: meghatározott szemcseméret szerint történő válogatás
- Tájrendezés: A bánya meddő MÜT szerint történő elhelyezése, visszatöltése, humuszterítés

Az alkalmazott bányászati technológia nem igényel technológiai vízfelhasználást. A belső szállítási útvonalakat portalanítják, melyhez a szükséges vizet majd lajtos kocsival szállítják a helyszínre.

Szociális vízfelhasználás:

A dolgozók ivóvíz igényét ballonos vízzel oldják meg, míg a tisztálkodáshoz szükséges víz biztosítására 1db 1 m³-es tartályt telepítenek. A keletkező szociális szennyvizet szintén 1m³- es tartályban gyűjtik össze, melyet megfelelő időközönként ürítenek.

A bányauzem területén a következő helyhez kötött létesítmények kerülnek kihelyezésre:

- ☐ Irodakonténer, melegedő és étkező konténer, mobil WC, műhelykonténer, hidmérleg.

„A meddőhányók körül övások kerül kialakításra, hogy nagyobb esőzések estén a csapadékvizet elvezessék. Az így összegyűlt csapadékvizet a bányatelek szélén kialakítandó árok segítségével vezetik be a 0113 hrsz.-ú 2406. számú út csapadék elvezető árkába.

A bányatalpon összegyűlő csapadékvizek gyűjtésére földmedrű ideiglenes zsompot alakítanak ki. A zsomp helye a termelés előre haladtával folyamatosan változik majd. A zsombból szükség esetén tűzoltótömlő segítségével szivattyúzzák át az összegyűlt és leülepedett csapadékvizet a bányatelek szélén kialakítandó csapadékvezető árokba, amely elvezeti a vizet a 2406 számú út csapadékvezető árkába. A kommunális hulladék rendezett gyűjtése megoldott.”

„A tervezett bánya falain szivárgó vizekre lehet számítani, amelyek mennyisége hóolvadás idején, vagy csapadékosabb időben megnövekedik, de ezek mennyisége számottevően nem lesz hatással a bányászatra. A bányaudvarban esetlegesen felgyülemelő víz a bányatalpon keresztül elszivárog, nagyobb esőzés után összegyűlő csapadékvíz pedig a Gereg-hegy oldalában található vízereken keresztül elvezethető.”

A bányatalpon egy 10 m³-es felszíni üzemanyagtartály kerülne kihelyezésre, melyből biztosítanák a gépek gázolajjal való ellátását. A tartály megfelelő kármentővel kerülne kialakításra, az esetleges szennyezések felfogására.

A dokumentációban rögzítettek szerint a bányászat felszín alatti vizet nem fog érinteni, ezáltal sem közvetlen sem közvetett hatása nem lesz a vizekre.

Hatóságom nyilvántartása szerint a tevékenységgel érintett terület sérülékeny vízbázis védőterületet nem érint, ill. nem helyezkedik el nagyvízi mederben.

Hatóságom hatáskörébe tartozó szakkérdések tekintetében előírásaim betartása mellett a szakhatósági hozzájárulás kiadható. Előírásaimat a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról rendelkező 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet, a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet, a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet alapján tettem.

A szakhatósági állásfoglalást az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. pont

2-3. alpontja alapján, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 55. § (1) bekezdése szerint eljárva adtam meg.

Az Igazgatóságom hatáskörét a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 10. § (1) bekezdése, illetékességét a Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése, valamint a 2. melléklet 8. pontja állapítja meg.

Az önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki.”

A Heves Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 36000/1228-1/2023. ált. számú szakhatósági állásfoglalásában szakhatósági hozzájárulását előírások nélkül megadta. Indokolásában az alábbiakat adta elő:

„A Mecsekérc Zrt. meghatalmazottjaként eljáró Hatás-Kör 2000. Mérnöki Szolgáltató Bt. által a „Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett bányászati tevékenységre vonatkozóan kezdeményezett környezeti hatásvizsgálati eljárásban a Heves Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztály, mint engedélyező hatóság 2023. év július hó 27. napján megkereste a Heves Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot (a továbbiakban: szakhatóság), mint első fokú katasztrófavédelmi szakhatóságot szakhatósági állásfoglalás kiadása céljából.

Az engedélyező hatóság megkereséséhez csatolta a kérelmet és mellékleteit.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (továbbiakban: R.) 1. melléklet 9. táblázat 4. pontja szerint vizsgált szakkérdés:

„Az ipari baleseti kockázatok tekintetében a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseteknek való kitettségéből eredő várható hatások elbírálása. A természeti katasztrófáknak való kitettség tekintetében: annak elbírálása, hogy a kérelem megfelelően tartalmazza-e a telepítési hely környezetében feltárt kockázatokat és azok várható hatásait.”

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 6. számú melléklet 2. pontja értelmében a környezeti hatástanulmány általános tartalmi követelményei a fenti szakkérdéssel kapcsolatosan az alábbiak:

„A tervezett tevékenység - ideértve a kapcsolódó műveleteket és létesítményeket is – számba vett változatainak részletes leírása, különösen

a) az előzetes vizsgálathoz vagy az előzetes konzultációhoz benyújtott dokumentáció szerinti alapadatok [4. számú melléklet 1. b) pontja] részletezése - megjelölve azt, ha az ott leírtakhoz képest változás történt -, valamint az alapadatokon kívül a következők bemutatása:

aa) a telepítési hely környezetében működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek tevékenységének ismertetése, jellemzése, az ezekkel való esetleges kapcsolatok bemutatása (különösen technológiai, közmű-, szolgáltatási kapcsolat),

ab) a természeti katasztrófáknak (különösen földrengések, vízkárok) való kitettség bemutatása.

b) az egyes hatótényezők * részletezése

ba) a hatótényező jellege, nagysága, időbeli változása, térbeli kiterjedése,

bb) a hatótényező a tevékenység mely szakaszában jelenik meg, s az adott szakaszon belül a tevékenység mely részéhez rendelhető hozzá, mely környezeti elemeket * érinti;

c) az esetlegesen környezetterhelést okozó balesetek, meghibásodások lehetőségei, az ebből származó hatótényezők.

d) a környezethasználó tevékenységétől független, potenciális külső kiváltó okok és az ezekből származó hatótényezők bemutatása, különösen:

da) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekre visszavezethető okok, amelyek kiválthatják vagy fokozhatják a hatótényezők kockázatát, illetve hatásait,

db) a természeti katasztrófákra (különösen földrengések, vízkárok) visszavezethető okok, amelyek kiválthatják vagy fokozhatják a hatótényezők kockázatát, illetve hatásait.

e) a telepítés, működés és felhagyás során keletkező maradékok, hulladékok, a környezeti elemeket érintő kibocsátások típusa és mennyisége.

f) a megalapozó információk bemutatása.”

A szakhatósági eljárás során a benyújtott dokumentáció alapján megállapítottam, hogy a kérelem az ipari baleseti kockázatok tekintetében a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseteknek való kitétségéből eredő várható hatások bemutatását és vizsgálatát, továbbá a tevékenység környezetében a természeti katasztrófáknak való kitétségéből eredő feltárt kockázatokat és azok várható hatásait megfelelően tartalmazza.

A dokumentáció a települések katasztrófavédelmi besorolásáról szóló 44/2021. (XII. 16.) BM rendeletben meghatározott katasztrófavédelmi osztályba sorolást, illetőleg a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet által szabályozott, a települési veszélyelhárítási tervben meghatározott természeti eredetű kockázatokat figyelembe veszi és a feltárt kockázatok károsító hatásainak várható következményeit tartalmazza.

A megkereső hatóság által csatolt dokumentáció alapján a kérelmező által kezdeményezett eljárásban a rendelkező részben foglaltak szerint hozzájáruló szakhatósági állásfoglalást adok ki.

Szakhatósági állásfoglalásom az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) bekezdésén alapul.

Hatáskörömet a R. 1. melléklet 9. táblázat 4. sora, illetékességemet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése, valamint 1. melléklete határozza meg.

Az önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki.

Gyöngyöspatai Polgármesteri Hivatal Jegyzője, mint a beruházással érintett település jegyzője 738-7/2023. számú iratában a tervezett tevékenységgel kapcsolatosan az alábbi észrevételt tette:

...érintett területek: Gyöngyöspata külterület 093/1a, 093/1b, 080/1, 080/2a, 089/1, 089/2, hrsz.

Külterületi szabályozási terv alapján a területek besorolása: Má: általános mezőgazdasági terület.

A fenti területeken lefolytatandó bányászati tevékenység a Gyöngyöspata településkép védelméről szóló 5/2019. (III. 28.) önkormányzati rendelete alapján nem érint helyi jelentőségű védett természeti területet.”

Gyöngyöspata Város Önkormányzata képviselő-testület által megalkotott Helyi Építési Szabályzatról szóló 7/2003 (V.26.) rendelet Külterületi Szabályozási Tervének T-SZK Mód. 26-27-33-34 térképszelvénye, valamint az országos településrendezési- és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 29. §-a értelmében a tevékenység Gyöngyöspata Város Településrendezési eszközeivel nincs összhangban, művelési ág tekintetében nem felel meg annak”.

A Khvr. 10. § (7) bekezdése szerint: „A környezetvédelmi engedély megadására irányuló kérelmet el kell utasítani, ha a tervezett tevékenység gyakorlása akadályozná

- a) a Nemzeti Környezetvédelmi Programban [Kvt. 40. §] meghatározott környezeti célállapotok elérését; vagy
- b) Magyarország nemzetközi szerződésben vállalt környezet- vagy természetvédelmi kötelezettségeinek teljesítését.”

Gyöngyöspatai Polgármesteri Hivatal Jegyzője 2023. október 06. napján a Környezetvédelmi Hatóságnak megküldte Gyöngyöspata Város Önkormányzata Képviselő-testületének 121/2023. (X.6.) számú, a tevékenységgel érintett terület ideiglenesen védetté nyilvánítására vonatkozó határozatát.

A benyújtott környezeti hatásvizsgálati dokumentáció és annak kiegészítései, a beérkezett észrevételek, a szakhatósági állásfoglalások és szakvélemények, illetve a rendelkezésre álló adatok figyelembevételével megállapítottam, hogy a **„Gyöngyöspata I. – andezit” védnevű bányatelken tervezett bányászati tevékenység táj- és természetvédelmi szempontból nem engedélyezhető**, ezért a bányászati tevékenységre vonatkozó engedély megszerzésére irányuló kérelmet **elutasítottam**.

A határozatot a Khvr. 10. § (7) bekezdésében foglaltak, illetve a Kvt. 66. § (1) bekezdése és 68. §-a alapján, a *környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében, és 5. § (2) bekezdése, valamint a *természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése és 6. § (2) bekezdése által biztosított hatáskörömben és illetékességemben eljárva, az Ákr. 80. § (1) bekezdése és 81. § (1) bekezdése alapján hoztam meg.

Az eljárási költséget az Engedélyes viseli, amely az eljárás során megfizetésre került. Az ügyintézési határidő megtartott, melybe nem számít be az Ákr. 50. § (5) bekezdés b) pontja miatt szükségessé vált hiánypótlás teljesítésének ideje.

A határozat jegyző részére történő megküldéséről a Khvr. 5. § (6) bekezdése alapján, a 10. § (3) bekezdése figyelembe vételével rendelkeztem. A Környezetvédelmi Hatóság a határozatot a Kvt. 71. § (3) bekezdése, valamint az Ákr. 89. §-a alapján közhírré teszi.

Az Ákr. 124.- 129. § -ai alapján, az *eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségterítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről* szóló 469/2017. (XII.28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés 2. pontja szerint az eljárás költséget (az igazgatási szolgáltatási díj összegét) a *környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól* szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján a 2. számú melléklet 2. pontja alapján állapítottam meg.

A döntés az Ákr. 82. § (1) bekezdése alapján a közléssel válik véglegessé.

A döntés elleni jogorvoslati lehetőségről az Ákr. 112. §-a, 114. §-a alapján adtam tájékoztatást. A keresetlél benyújtására vonatkozó tájékoztatást a Kp. 39. §-a alapján adtam meg. Az elektronikus ügyintézésre kötelezettek körét az Eüsztv. 9. § -a állapítja meg. Az azonnali jogvédelemről a Kp. 50-55. §-a rendelkezik. A bíróság hatáskörét és illetékességét a Kp. 7. § (1) bekezdés a) pontja, 12. § (1) bekezdése, 13. § (1) bekezdés b) pontja, a *bíróságok szervezetéről és igazgatásáról* szóló 2011. évi CLXI. törvény 21. § (4) bekezdése, valamint a *bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és*

illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 4. melléklet 5. pontja határozza meg.

A szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg, a szakhatósági állásfoglalás elleni önálló jogorvoslati lehetőséget az Ákr. 55. § (4) bekezdése zárja ki.

A kiadmányozási jog a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló MvM utasítás Mellékletének, valamint a kormányhivatal kiadmányozási és helyettesítési rendjéről szóló utasítás rendelkezésein alapul.

Kelt Egerben, az elektronikus tanúsítvány szerint

Ignác Balázs, a Heves Vármegyei Kormányhivatalt vezető főispán nevében és megbízásából:

Kelemen Zoltán
főosztályvezető

Kapják: ügyintézői utasítás szerint